

00 ezer főre

ári hivatalhoz
ürlük, hogy a
oldása ügyei
ősebben meg-
neesere az en-

atban lehetsé-
ebruár, vagy
sor kerülni a
felélesztésére.
ormányai kö-
eg a diplomá-
ok.

u elterjedt
ntalmak kö-
ilyen ered-
trejön a kö-
zás.

alós jelleggel,
gü körökben
a Hitler azon
ország nép-
azonnal bor-
agnak a Saar-
vanis népszó-
kormányzattal
és lakói dönt-
ideje elérke-

ni ahhoz,
rebere tár-

szertint a né-
alosan enge-
ségi jelentés
főtítkárt
gol fővárosba
főtítkárt tájé-
afelőli, hogy
miként véle-
vonatkozó

Az angol első-
ettes minisz-
adott válaszá-
y Anglia ed-
szereleési törek-
nak, hogy a
össze mögötte

nök: annak
tatta, hogy
szervezni
lmet.

gyi miniszter
törekvései
hogy egyenlő
fegyverke-
kkel.

Temps eluta-
dik a német
n felajánlott
en. A lap rá-
sz diplomácia
ívül élénk te-
élyes külpoli-

a Népszö-
arja hozni
ányzótanó-
sével meg-
gyhatalmi
ása kíván
Allamokat,
apánt.

edhatik abba
s és a német
szerephez eb-
emps figyelme-
k, hogy a
k szerep vál-
nyos utra.

ta magát egy
néved-uccában
gyedülmarad
kampójára
meghalt. Az
iltan élt fér-
zeretett. Bu-
olja meg ön-
a hátraha-
zettekhez el-

Lapkiadó
Strada 1 Barco
Telefon: 9-77

Tára postálá
pláté in num.
No. 224.713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-n.) 18.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hír-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bányási
szóidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

Budapest
2108

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Késiratok
megörvését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton
Erné. Felelős szerkesztő János
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hál-
szegi Ernő, Str. Matei Milia 12.

Ara 5 lej

Szombat, 1933 december. 2.

5694. ÉV XVI. ÉVF.
KISZLÉV 14. 271 SZÁM.

A mézeshetek

Ó, mily nagylelkűség esendül ki a pénzügyminiszter szavaiból. Szinte nem kis vezércikket, inkább költeményt kellene írni Dinu Bratianuról, aki közvetlenül párizsi utazása előtt arra is gondolt, hogy adófizetőink keserveit egy szerelmes rendelettel enyhíteni próbálja.

Azt írja ma, december elsején a pénzügyminiszter, hogy tekintettel az adófizetők szegénységére és nyomorára, kis részleteket is el szabad fogadni és a többi...

Ezt írja ma, megható formában és könnyűkötésű ható nagylelkűséggel bizonygató téve Bratianu Dinu, a pénzügyminiszter...

Január 10-én nyílik meg a parlament. Ezt a dátumot megelőzőleg pedig választani fogunk...

Amikor az emberek választanak, a kormány szeret jó és engedékeny lenni. Szereti a népet, az adófizetőt. A kereskedőt, aki forgalmaz, az adóst, aki szorgalmaz, a kerteszt, aki kér, a választópolgárt, aki ért kár...

A kormány ilyenkor az adók huszonöt, az adósságok 75 százalékos elengedését, a konverzió kiterjesztését, a monopoliások megszüntetését igéri meleg, bárosnyos tenorhangon, amely ellenállhatatlanul hódít meg a választópolgárok szívére.

De miután nekünk évtizedes választási gyakorlatunk van már, kételkedünk abban, hogy a mézeshetek után is ilyen szerelmes odaadással fogja imádni a kormány a népet, mint ma.

A mézeshetek után civakodások lesznek a házasságban.

A férj: a kormány, néha alighanem jól el fogja puffolni szeretett hitvesét, a választókat.

Aminthogy ez már történni is szokott minden választás után.

Panther beszél

Panther, az előkelő angol újságíró, Budapestre érkezett és beszámolt elmé-
nyeiről, amelyekkel Hitler Németországá-
ban élt át.

A disztigvált külsejű, hideg kedélyű, minden tudástól mentes angol újságíró olyan rémségeket mondott el a hitlerista uralomról, amelyeket egy heves temperamentum, egy elfogult ellenfél szájából hallva, minden bizonytalansággal, minden nyílvánítvánnyal ki lehetett volna nyilatkoztatni.

Az emberiség történelmének krónikája hemzseg azoktól a bestialiságoktól, amelyeket csak emberi raffineria és „intelligencia” találhatott fel.

Ismerjük a középkori és ókori kínzókamrák borzalmait, a római cészárok rettentős kegyetlenségeit, ismerjük a tatár hordák vandál pusztításait, az inkvizíció háborzongató szadizmusát, amelyeknek esekedetei számos írásműben vannak ki színezve, sőt felmagyarázva.

S ezek a borzalom-krónikák mégis el-
törpülnek ama borzalmak mellett, amelyeket Panther, az érdektelen, de becsüle-
tes angol újságíró, minden szín és a leg-
teljesebb óvatosság mellett a németorszá-
gi viszonyokról felvázolt.

Ha ezeket a borzalmakat a német népnek csak a fele helyeselné, vagy passzivitás-
sal venné tudomásul, úgy Németország
nem kerülhetné el azt a szomorú sorsot,
hogy a történelem ítélőszéke előtt majdan
a világtörténelem legbarbárabb népének
bélyegezzék meg, amelynek bűneire nincs
mert nem lehet bocsánat.

Am Panther, a jószemű megfigyelő,
azt is szükségesnek látta leszögezni, hogy
Németországban ma már olyan forradalmi
elégültség nyilvánul meg Hit-
lerek uralma ellen, amelyet csak a rette-
netes terror nyomása tud ideig-óráig fé-
ken tartani.

Lehetetlennek látszik, hogy a német nép
szenvető többsége még sokáig legyen ké-
pes viseini az elviselhetetlen, Hitler zsar-
nokságánál külön zsarnokságot még
nem ismert a világ, de a zsarnoksággal
szembeforduló erőknél sem látott hatal-
masabbat.

Ami Németországban ma történik, az
minden idők borzalmainak legborzalma-

Az utolsó pillanatban létrejön az egységes zsidó választási front

Elvi megegyezés jött létre a Zsidó Párt és az Uniunea Evreilor Románi között

Az UER vezetői résztvesznek az önálló zsidó listán

Bucuresti-Bukarest, dec. 1. (Az Uj Kelet tud.) Az Országos Zsidó Párt az elmúlt héten tartott végrehajtóbizottsági ülésén — mint annakidején közöltük — az önálló zsidó lista letétele mellett döntött. E határozat ellenére is több irányból erőfeszítéseket tettek arra, hogy egyrészt megegyezés jöjjön létre a Zsidó Párt és dr. Fildermann regáti csoportja között a zsidóság egységesválasztási ma-
gatarására nézve, másrészt hogy a Zsidó Párt mégis a kormányval kössön választási megállapodást. Ezekről a tárgyalásokról a Rador távirati iroda ma a következő jelentést közölte:

„A Zsidó Párt elnöksége, valamint a Fildermann vezetéke alatt álló romániai zsidók egyesületének vezetősége között tárgyalások indultak meg, hogy megalkossák a választásokra az egységes zsidó frontot. A tárgyalások elvből megállapodásra vezettek. A zsidó pártok vezetősége egyidejűleg a kormányval is tárgyalásokat folytatott és nem látszik lehetetlennek, miszerint az egységes Zsidó Párt a kormányval paktumot köt.”

A késő délutáni órákban kapott bukaresti értesítéseink szerint a kormányval

folytatott magánjellegű tárgyalások nem jártak a kívánt eredménnyel és így egy a kormányval kötéendő választási kartell terve véglegesen meghiusultnak tekintetű.

A Zsidó Párt vezetősége a legnagyobb erőfeszítéseket teszi, hogy az egységes zsidó frontot létrehozza és e cél érdekében oly messzemenő áldozatokra hajlandó hogy felajánlotta Fildermann doktornak a paritásos alapon való megállapodást, annak ellenére, hogy az Országos Zsidó Párt kétségtelenül sokszorosan nagyobb szavazatoménység fölött rendelkezik, mint az Uniunea Evreilor Románi.

A Zsidó Párt vezetősége az ez eklatáns békekészsége, mellyel bizonygatót adta annak, hogy a zsidóság érdekeit minden személyi és pártiszempont fölé helyezi, megtette a kellő hatását és a tegnapi nap folyamán csakugyan sikerült egy elvi megállapodást létrehozni a Zsidó Párt és dr. Fildermann között. A gyakorlati kivitelre vonatkozó megbeszélések még nem értek véget, de hinni szeretnénk hogy ezek után már nem merülhetnek fel olyan momentumok, melyek az egység lét-rehozását megakadályozzák.

Franciaországra is áterjedt az amerikai pénzügyi ciklon?

Párizs, dec. 1. A Temps rámutat arra a veszedelemre, hogy az Amerikában keletkezett pénzügyi ciklon áterjed Franciaországra is. A veszély előjelei a Banque de France nagyarányú aranyvesztéséiben kezdének mutatkozni. A lap figyelmezteti a törvényhozás pártjait arra, hogy a pénzügyi szanálás műve most már nem tűr többé halasztást s Franciaország nem engedheti meg magának az

újabb kormányválságok luxusát. Néhány sajtóorgánum azt ajánlja, hogy zárják el Franciaországot a külföldi import elől, akkor nem szivaroghat ki frank a külföldre s meglassodik az aranyesökke-
rés tempója. Egyidejűleg a Republique c. lap felhívja a baloldali pártokat a megegyezés-
re, hogy ne tegyék ki az országot a jobb-
oldal uralomrajutása veszélyének.

Az egyesülés

Tizenöttestendővel ezelőtt, 1918. december elsején a gyulafehérvári nemzetgyűlés kilenc szakaszos határozatban kimondta Erdélynek és a Bánátanak a román királysággal való egyesülését. December 11-én Ferdinand király aláírta a dekrétumot, amely ezt a határozatot államjogi aktussal szentesítette.

December elsején évszázados álmainak és aspirációinak beteljesedését ünnepli a román nemzet. Ebben az ünnepben ezutal is teljes szívvel vesz részt az ország zsidó lakossága, amely a maga számkivettségében csak megértéssel és együttérzéssel fogadhatja egy nép történelmi jogainak elismerését, nemzeti aspirációinak beteljesedését.

De ünnep a romániai zsidóság számára ez a dátum más okokból is. Az egyesülést kimondó gyulafehérvári határozat harmadik szakasza a következket jelentette ki a történelmi pillanat teljes ünnepélyességével:

„Teljes nemzeti szabadságot az összes együttlakó népeknek. Minden nép a maga nyelvén, a maga emberei által fogja közoktatását, közigazgatását és igazságszolgáltatását intézni, minden nép kép-

viseleti jogot fog nyerni a törvényhozó testületekben és az ország kormányzásában, számarányának megfelelően.

Teljes egyenjogúság és autonóm szabadság biztosítandó az összes felekezetek számára.

Ezekre az álombeteljesülési órák nagy lelkűségben papírra vetett és jaj azóta is csak papíron létező határozatokra gondol a romániai zsidóság akkor, midőn Nagyrománia megteremtésének tizenöt esztendő fordulóját ünnepli az ország lakossága. A gyulafehérvári határozatok az egyesülés jogalapjaként vannak a nemzetközi fórumok előtt elismerve nem a szuronok, hanem a gyulafehérvári határozatokban érvényesülő nép örendelkezési jog volt az, amelyre Trianonban Nagyrománia művét felépítették. És a határozatok első szakasza a világtörténelmi jelentőségű jogforrást alkot, nem lehet az, hogy az ugyanazon órában megszületett, ugyanazon népakarathól fakadó harmadik szakasz cífra rongy legyen esu pán, amelybe minden jöttment politikai agitátor beletörölheti a cipőjét.

Románia zsidósága tiszta szívvel vesz részt a román nemzeti aspirációk megvalósulásának ünnepében. És arra gondol, hogy az egyesülés aktsa ellen beszélnek és esekednek azok, akik a gyulafehérvári határozatokban lefektetett jog egyenlőség helyett a jogfosztás a zsidó nép együttérzésével szemben pedig az ok-talan, barbár gyűlölet jelszavait hirdeti.

VILÁG TÜKRÉ

A Führer romániai csodálói

Albert Mousset, a Journal des Debats szerkesztője, balkáni tanulmányútja során ellátogatott Romániába is. Az újságíró igen érdekes cikkben számol be lapjának az ország kül- és belpolitikai helyzetéről. A cikk bevezetésében Beszarabiáról beszél a francia újságíró megállapítva, hogy ebből az országrészből mintha még most sem tűnt volna el Potemkin szelleme. A Dnyeszter partján tragikus jelenetek játszód-
nak le. Az Oroszországból Románia felé igyekvő menekültek nem tulságos örömmel fogadják a granicsárok s a menekülő nemegyszer kétszeres tűz közé kerül. Mindenesetre tény, hogy külpolitikai szempontból Beszarabia problémája csaknem teljesen lekerült a napirendről. A Litvinov és Titulescu között Londonban létrejött egyezmény nem ismeri el jogilag Beszarabiának a román államhoz való csatolását; elismeri azonban defacto a mai határokat. A románok, mint egészségesen gondolkodó emberek, megelégedtek ennyivel. A Románia és Oroszország közötti kapcsolatokban bekövetkezett enyhülés ennek folytán olyan esemény lett, amely domináló hatással van a kelet-európai politika alakulására. Különösképpen Románia számára a londoni egyezmény határbiztonságának garantálását jelenti, a legfenyegetőbb szomszéd által legjobban fenyegetett határyonalak számára.

Románia megszabadul e képtelen és olyan gondtól, amely hosszú idők óta akadályozza szabad mozgásában s most valósággal dinamikus szárnya lett a kisantantnak. Titulescu, miután vezetőszerepet vitt a londoni egyezmény aláírásával, bejárta Európát azzal a kettős céllal, hogy új szerződéseket és megegyezéseket kössön és ezeket egyet-
len rendszerbe foglalja, amely rendszer ellenpólusa volna valamennyire a négyhatalmi szerződésnek. Ez a gondolat egyébként is román agy születte. Tache Ionescu már 1919-ben olyan szövetségi rendszer-tervezetet dolgozott ki amely egyesíteni kívánta a háboru utáni új, vagy megnagyobbodott országokat, Görögországtól egészen Finnorszáig, garantálva biztonságukat a Nyugat, vagy a Kelet étvágáival szemben.

Ha a román diplomácia annyira ügyesen manőverezik, — bizonyos nyugateurópai kormányok véleménye szerint igenis ügyesen — ez azért van, mert vezető román körök tisztán látják, mennyire inferior helyzetbe kerül egy olyan európai állam, vagy államcsoport, amelynek politikáját a statika képezi, amelynek nincs más célja, minthogy valamit megvédjen. A román diplomácia dinamikus politikát akar folytatni s ennek kiindulási pontját képezte a három kisantant állam közötti gazdasági kapcsolatok kiszélesítése. Ugyancsak ehhez a politikához tartozik az a törekvés is, hogy a három kisantant állam szerződéseivel bizonyos függelékeket csatoljanak. Így például Románia szeretne végetvetni annak a bizonytalan pozíciónak, amelyet Bulgária az európai revizionizmus térképén elfoglal. Szeretne likvidálni a görög-bolgár ellentétet, szeretne közeledést létrehozni a kisantant és a görög-török szövetség között, egy szóval szeretne pacifikálni és szervezkedni a Balkánon, kizárva a kérdések megoldásából a nagyhatalmakat.

Ami Romániának Olaszországhoz való viszonyát illeti, közmert dolog, hogy Olaszországot nagy tisztelet veszi körül Bukarestben, ahol Mussolininek megvan a maga oecúia. A fasiszta állam nagy erőfeszítéseket tesz, hogy kiterjessze politikai és intellektuális befolyását erre az országra. Ha a revizionizmusról szóló kitélet nem szere-

Select Muzgó
 Általános érdeklődés mellett vetíti
Joan Crawford, Gary Cooper
 közkedvelt művészpár
Az utolsó éjszaka
 megrendítő szerelmi drámáját.
 Monopol Metro-Goldwyn.

pelt volna benne, a négyhatalmi szerződés jobb fogadtatásra talált volna, mint Romániában bárhol, mert elvben legalább is közelhozta egymáshoz az olaszokat és franciákat. De Mussolini diplomáciájának kitartó figyelme a magyar térképpel szemben s állásfoglalása bármely balkánközi antant ellen, amelyben Jugoszlávia is helyet foglal, ovatosabbá tették a románokat. Olaszország hosszú időn keresztül a kisanant azon államának tekintette Romániát, amelyre legkönnyebben gyakorolhat pressziót. Ma is himni ezt, azt jelentené, hogy összetévesztjük a szellemi rokonságot a politikai befolyással és hogy elfelejtjük, hogy a kisanant diplomáciai frontja befejezett tény immár. A fasizmus ezért nem Románia útján akar a kisanantához eljutni, hanem kiaknázva az ellentéteket, amelyek gazdasági téren Csehszlovákia és déli szövetségesei között fennállanak.

És Hitler? Neki is megvannak a hívei Romániában. A német kisebbségek től eltekintve, az itteni antiszemita körök nagy esodálattal adóznak a fűhernernek a módért, ahogyan megoldott egy kérdést, amely Romániában akutabb, mint másfelé. Furesa vitákon vehettem részt Bukovinában. A zsidók, akik egykor az ő német kultúrájuk felősségével dicsekedtek, ma összeropannak saját argumentumaik nyomása alatt. A fasizta és hitlerista ideológia egészen különböző aspirációkat és nyugtalanságokat kristályosít ki ebben az országban. Ez a nemzeti és politikai facitje annak a reménytelen harena, amely az újság utáni vágy és a mértéktartás tudata között bármely latin lélekben végbemegy.

Franciaország érintetlenül megőrizte pozíciót Romániában. Nem akarom ezzel azt mondani, hogy a francia politikát mindenki dicséri, vagy fenntartás nélkül elfogadja. Szemere vetik a francia politikának, hogy befolyásolható lett, hogy egyik napról a másikra reagál, hogy közmondásos merevségű logikája, amely valamikor irritálta ugyan az ellenségeket, de megnyugtatta a barátokat, most nemegyszer meghajlik. Nem kutatom, hogy ezek a szemrehányások indokoltak-e, vagy sem. Megállapítom őket csupán. Franciaország mindenestre az a tisztelettel körülövezett ország maradt, a hűséges társ, amellyel Románia sorsának minden utkeresztvezésénél találkozott.

Szamos vármegye prefektusa csirájában fojt el minden vasgárdista megmozdulást

Elmozdították állásából Magyarlapos vasgárdista postamesterét

Dej-Dés, dec. 1. (Az Uj Kelet tud.) A napokban egy 30 tagu vasgárdista csoport érkezett Magyarlapos községbe, de még mielőtt megkezdheték volna agitációs munkájukat, a csendőrség erélyes közbelépése elvonulásra készítette őket. Dr. Oltean Joan Szamos megye új prefektusa, aki szigorú óvintézkedéseket tett a szélsőséges mozgalmak megfékezésére, mihielyt értesült a vasgárdisták megjeléséről, nyomban megindította a vizsgálatot és annak vezetésével dr. Socacu Benedict alispánt bízta meg. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a vas-

gárda magyarlaposi exponense Mihalea Libida postamester volt, aki összekötő szerepet játszott a szélsőséges mozgalom szamosmegyei csoportjai között. A prefektus nyomban jelentést tett az esetről a posta bukaresti vezérigazgatóságának. Ma megjelent Deseu Hiesen vezérinspektor, aki Mihaleat felfüggesztette állásától és helyébe Cămpau dési postamestert nevezte ki. A prefektus energikus fellépése nagy megnyugvást váltott ki a megye kisebbségi és zsidó lakossága lakossága körében.

Kétévi börtönre ítélték a zsebtolvaj család betörő cselédjét

Az elítélt cseléd intim leleplezéseit gazdasszonyáról, akivel a fogház cellájában ismerkedett meg

Cluj-Kolozsvár, dec. 1. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári törvényszék második szekelője érdekes bűnügyben hozott ma ítéletet. A hírhedt Erős nevű zsebtolvaj családnak egyik aktív tagja Erős Sándor ezúttal, mint károsult szerepelt. Azzal vádolja a nála szolgáló Fazekas Anna 22 éves leányt, hogy feltörte lakásának egyik szekrényét és nagyobb értékű ékszerekkel és ruhaneművel meglépett. A leány szintén gazdája mesterségét folytatta már eddig is. Nem is olyan régen ült három hónapot. Néhány évvel ezelőtt pedig hat hónapot töltött ki a segesvári fogházban ugyancsak lopásért. A lopás egy részét beismeri, de a többi holmikat szerinte jogosan vette el, mert Erős nem adta ki a fizetését.

Míg a bíróság ítélehozatalra vonult vissza, addig a leány néhány intimitást beszél el az Erős család mesterségéről. Akaratlanul is beavatják az „üzleti titkokba”, mert állandóan együtt voltak.

Az Erős családnak nem csak férfi tagjai, hanem a feleségek is üzük ezt a mesterséget. A jelenlegi feljelentőnek a felesége csak nemrég ülte le kétéves büntetését. Van két gyermekük, akikre egyszer az anya, máskor az apa ügyel fel. Ugyanis, ha az egyik „lebukik” akkor a másik addig inaktív marad. Úgyel a házra, a közősen szerzett vagyonra és a gyermekekre.

A mesterségük nagyon jól jövedelmez — mondja a leány. — Csak látnák kérem,

hogy milyen szép modern butorokkal be rendezett lakásuk van. Van házuk is, de abban a bátyja lakik.

Állandóan figyelemmel kísérik, hogy melyik városban van vásár. Ilyenkor oda utaznak és nem térnek vissza üres kézzel.

Legutóbb Nagybanáról jött vissza a „családfő” áruval és pénzzel megrakodva.

— Maga hol ismerkedett meg velük? — tesszük föl a kérdést.

— Itt a fogházban. Egyszer cellatársam volt Erősné. Itt beszéltük meg, hogy ha kiszabadulok elsőgödöm hozzájuk.

— Ha most leülöm a büntetést — folytatja tovább — akkor elkerülöm az ilyen népséget. — Igaz, hogy hideg lesz most a cellában, mert nem igen fűtenek. Étel sem kapunk vallami jót, de azért majd csak megleszek.

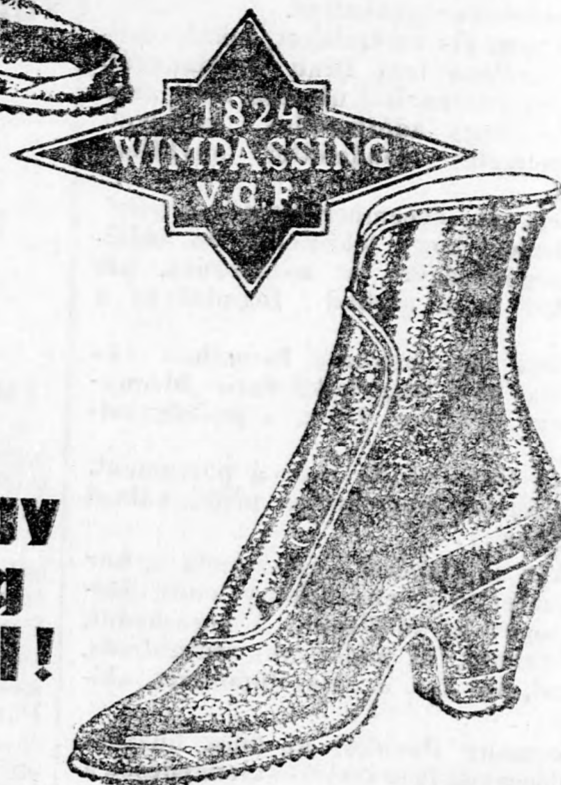
— Ne hazudozz össze-vissza mindent — kiált rá a fegyőr. Még a májad is hazudik.

— Nem hazudtam. Mindent bevallottam, leülöm a büntetésemet és kész.

Időközben bejön a tanács. Két év börtön. Súlyosbító körülmény: visszaeső bűnös. Fazekas Anna nyugodtan hallgatja az ítéletet, majd összébbfogja világos kék-piros galléros kabátját és egykedvűen követi az őrt. Az ajtóból visszanez és mosolyogva mebiccenti a fejét az előbbi társalgók felé.

WIMPASSING
hócipő

Elegáns hölgy
Wimpassing
hócipőt visel!

Az arab exekutívé általános sztrájkot proklamált de az arab lakosság nem engedelmeskedett

Kezdetét vette a jaffai zavargások vezetőinek tárgyalása

Jeruzsálem, december 1. November 27-én vette kezdetét a jaffai arab zavargások vezetőinek bűnügyi tárgyalása. Az arab exekutívé a per tárgyalására általános sztrájkra hívta fel az arab lakosságot. Ez alkalommal azonban az arab tömegek megtagadták az engedelmességet és csupán Jeruzsálem óvárosában sztrájkoltak az arabok. A

főváros új negyedeiben és az ország egész területén azonban szabotálták az arabok az arab exekutívé sztrájkfelhívását. Délután hatvan arab nő vult fel a tárgyaló terem elé és a vádlottak felmentését követelték. Az egész országban egyébként normális forgalom és teljes rend uralkodik.

Ártatlan felolvasás, vagy államellenes gyűlés?

Kilenc kiskorú ifjumunkás a kolozsvári törvényszék előtt

Cluj-Kolozsvár, dec. 1. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári törvényszék második szekelőjének Hortopan tanácsa ma tárgyalta az államellenes izgatással vádolt kilenc kiskorú ifjumunkás ügyét. A kilenc ifjumunkás november 19-én összegyűlt egy liceumi tanuló majálisuccai lakásán, de alig tartózkodtak rövid ideig a helységben, amikor egy rendőr kopogtatott az ajtón és felszólította őket, hogy kövessék őt a rendőrségre. A rendőrségről nem sokára átvitték a kilenc fiút az ügyészségre, ahol a Märzsen gyorsított eljárás alapján 24-re tárgyalást tűztek ki az ügyükben. A tárgyaláson azonban kiderült, hogy mindegyik vádlott kiskorú, amit azonban a tárgyaláson nem tudtak bizonyítani. Ezért Birescu ügyész ajánlatára a tárgyalást december elsejére halasztották, hogy a vádlottak be tudják szerezni a kiskorúságukat igazoló iratokat. A ma tárgyaláson az ifjumunkások egyöntetűen azt vallották, hogy nem volt szándékukban államellenes gyűlést tartani. A rendőr megjelenése csak tévedés volt. Ugyanis a házban, ahol összegyűltek lakott két egyetemi hallgató, akik látták a fiukat a házba bemenni és egyikükben felismertek egy többször letartóztatott ifjumunkást. Ebből következtettek arra, hogy kommunista gyűlést akarnak tartani.

A vádlottakat egyenként hallgatták ki. Mindegyik azt vallotta, hogy az emlékezetes napon a patakeucci munkás otthonba mentek, onnan el akartak menni a szociáldemokrata párt unióuceai helységébe, hogy a náluk levő Lumea Nouă című lapból felolvassanak. Az unióuceai helység zárva volt és ekkor egyikük azt ajánlotta, hogy menjenek el a Majális

uccában lakó gimnázistához.

A gimnázista azt vallotta, hogy 19-én valóban felkeresték őt az ifjumunkások. Kérték, hogy engedje be őket az egyik szobába, amit ő az anyja engedelmével teljesített is. Ő azonban nem volt közödtük és ennek ellenére a következő napon elvitte egy detektiv az ügyészségre és azóta letartóztatásban van. Kihallgatták a két feljelentő diákok, akik azt vallották, hogy kommunista gyűlésre gyanakodtak és ezért hívták a rendőrt.

A bíróság az összes vádlottak és tanúk kihallgatása után úgy akart dönteni, hogy a tárgyalást egy hét múlva fogják folytatni. A két védőügyvéd dr. Moldovan Valér és dr. Boér Octavian, azonban tiltakozott ez ellen és csak abban az esetben akartak belenyugodni, ha a vádlottakat addig szabadlábra helyezik. A bíróság végül úgy döntött, hogy a tárgyalást szombaton folytatni fogják.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, december 2.
 Bukarest. 19.20: Grammfón, 20.15: Enek.
 Budapest. 6.45: Torna, utána grammfón. 4: Meseóra, 7: Zenekari hangverseny, 9.40: Diszhangv, 23: Magyar nótaest.
 Bécs. 17.20: Zenekari hangverseny. — 20: Hangv.
 Berlin. 22: Táncczene.
 Varsó. 21.20: Chopin hangv.
 Róma. 20.15: Grammfón.

Hitler

Bucuresti (let tud.) A zászai megkekilátás, ami és a kormányról a másik. Egyre gyakszág forradatú, egyre évszám: 1907 felheccelt pálett fojtani, akkor a poli

Az e

Most aztán látszólag is zebből garáz máriusokkal” mazását, Lup ellenzék felhő auu, sőt a nemély meghotról, hogyan fcsiban a diáktkották” meg adorescu diákok

Senki sem b földművesről, Eschi Baba kö Bratu primárrhalt, Cobalenik Jasiban kötelek de a vasg meg vannak sz

Pokoli kinc

Togal millió Rheuma | Ütődög Köszvény | Spanyol

Togal azonn és gyomorra

Van szer mely 600 nagy adó van? Toga vat é vettes támas sen b Nincs Bizi

Ne kísérletezzék más máz megiettek ezt On szednek most! Egy k győzni! Az összes ggeriában, Lei 52. — kész

nek arról sem, hog véresre verték s me örízni, arról, hogy aiszterek és Bratu saít össze rombolt védetelen zsidókat fé cán, arról, hogy a nővendéket vandál szobáikban, letépték mazták, arról, hogy ruságos viskói és b romhalmazok.

Goga mat p

A politikai célok, teljesen elvakítja a tős részét. A mindig tianu anarchiára us Ady Endre fordította gyűlöletre és forradat frázisokat puffogat kai adatokat dob a k

Hitlerista forradalom előkészítéséről szóló tervekre bukkantak a vasgárdisták irattárában

A féktelen demagógiát üző ellenzéki politikusok saját céljaira használják fel a „nemzeti ideált” megtestesítő együtttest

Bucuresti-Bukarest, dec. 1. (Az Uj Kelet tud.) A választási harcok előcsatározásai megkezdődtek. Olyan küzdelemre van kilátás, amilyen még nem volt. Az ellenzék és a kormány közötti gyűlölet egyik napról a másikra végzetes ultra terelődhet. Egyre gyakrabban hallani, hogy az ország forradalom előtti napokat él keresztül, egyre gyakrabban ismétlődik egy evzsám: 1907, amikor a politikusok által felheccelt parasztság felkelését verbe kellett fojtani. Ezek fizették meg életükkel akkor a politikusok kétszínű játékát, de

úgy látszik, az nem volt elég tanulság számukra.

Az anarchia táborra folyton és veszedelmesen nő. Cuza professzort az egyre csak zsidózó vén antiszemita már messzi magától hagyja a romantikus eszközökkel dolgozó ifjú Zelea Corneliu Codreanu, akiről már régen megállapítottuk, hogy tanítójánál jóval veszedelmesebb. Energiája és fanatizmusa tömegeket szervezett meg és a nyílt erőszakot nemcsak hirdeti, hanem gyakorolja is.

verforgató „aktiv-politikusok” táborába lépett. Hosszu volt az út, de azért a kedélyes bácsi azt egyetlen szempillantás alatt megtette. Egy kis baj van azonban: azok, akik ismerik az öreget, azt állítják, hogy egy eszüknek sem tudná kitekerni a nyakát.

A megváltók névsora

Codreanu, Stelescu, Totu, Mota, Robu. Ime azok az emberek, akik boldoggá akarják tenni ezt az országot. És Nichifor Crainic a ragyogó tehetségű román író és publicista, Octavian Goga a koszorus költő, Ady Endre fordítója, Nae Jonescu a fiatal egyetemi tanár és a csillogó képességű újságíró, ezeknek a szekerét tolják.

Vajjon komolyan a Codreanu, Stelescu Totu, Mota, Robu együttesben látja ez a három intellektuel: Crainic, Goga és Nae Jonescu, a román nacionalizmus megtestesülését? Valószínűbb, hogy eszközt látnak bennük.

WEISZ FIVÉREK
szőrmeszalón. Gólya-palota

FIGYELEM!!

A közeli leltározás miatt, a rak-táron levő összes áruinkat **minden elfogadható** áron ki-árusítjuk.

Lesz-e vajjon a román demokráciában elég erő és bátorság ahhoz, hogy a veszedelmes játékon és számításokon átlátva leszerelje a játékosokat és haszonlesőköt?

H. E.

Az ellenzéki pártok az anarchiát támogatják

Most aztán, hogy a kormány, ha csak látszólag is megkezdte az egyre féktelenebbül garázdálkodó ugynevezett „légió-nariusokkal” szemben a törvények alkalmazását, Lupu dr.-t kivéve, az egész ellenzék felhőrdül. Goga, George Bratianu, sőt a nemzeti parasztpárt lapjai is, mely megbotránkozással számolnak be arról, hogyan fojtották el a hatóságok Jasiban a diáktüntetések és hogyan „gyilkolták” meg a esendőörök Constantan Teodorescu diákok.

den baj eredendőjét az idegenekre hárítja s persze idegenek alatt a zsidókat érti. Az ugynevezett „nemzeti forradalom” zászlóját lobogtatja, az intrazigens nacionalizmus, a nemzet megtisztítása az idegenektől, jelszavaival dobálózik. Goga Octavian, aki faképnél hagyta vezérét Averescu marsallt, csak azért, hogy hatalomra jusson, elég erkölcsi bátorságot érez magában ma, hogy nemzeti forradalomról szavaljon, mert ez a legelősebb és a legkialátásosabb a Hitlernek napjainban.

Ugyanaz az a Goga, aki később a trón körül talpnyalóskodott abban a reményben, hogy végre, akármilyen módon, de szert tesz a hatalomra és telekürtölte az országot, hogy rövidesen uralomra kerül, most, hogy ismét elűtötték a husos fázéktól egyetlen percig sem tévovázott; a trón ellen fordulni s átcsapott az anarchia vizeire.

Codreanu az ellenzék eszköze

Még csak az elején tartunk a választási harcoknak, de a helyzet máris oda-fajult, hogy az egész ellenzék azon fáradozik, hogy lehetőleg felborítsa a rendet s így kényszerítse visszavonulásra a liberális kormányt. A következményekkel nem törődnek. Egyelőre Codreanunak használtak fel eszköznek, támogatják minden lehető uton, akcióit, megvédik a kormány nyal szemben s elvakultságukban nem látják, hogy az egész ország forrong, s egyetlen szikra elegendő ahhoz, hogy az egész ország lángra lobbanjon.

Mire készültek a vasgárdisták

A legutóbbi vasgárdista zavargások során aggasztó tények kerültek nyilvánosságra. Mindenekelőtt az, hogy ez a mindenre elszánt, fanatizált társaság elég fél van fegyverkezve. A kilengések folya-mán letartóztatottak mindegyikénél revolvert, töltényt és egyéb fegyvert találtak. Ahol sikerült a vasgárda irattá-raira bukkanni hadi, forradalmi tervek kerültek napvilágra. Minden pontosan előkészítve, minden tagnak kiosztva a szerep, megszállási tervvezetek... fekete listák azokról, akiket el kell tenni lábaltól, koncentrációs táborok terveinek pontos kidolgozása, a zsidók elintézésére vonatkozó intézkedések, a Hitlerrel való kapcsolatok bizonyító adatai, végül azoknak a hosszú névsora, akik az új államgép-pezet exponált helyeire kerülhetnek — Stelescu foglalná el Göring, Nichifor Crainic Neurath és Goga Octavian Göbbels helyét...

Cantacuzino generális a hitleristák között

A vezérkarban találjuk Zizi Cantacuzino Graniceru generálisnak, ennek a Jorga parlamentből ismert kedvesen humoros alaknak is a nevét. Ez az alacsony termetű hosszuszakállas, mindig derűt árasztó bácsi, nemrég még a Grigore Filipescu konzervatív pártjának volt tagja. Azért választotta Filipescu, mert az megelőzőleg megalapította volt a „Vlad Tepes” ligát, amelynek a karóbahuzás volt szimbóluma. Zizi Cantacuzino tábornok naponta megereszgetett egy-egy rövid cikket az Epocában, annakidején, s lelövésével, fejvesztéssel és karóba húzással fenyegette meg a népmegrontó politikusokat és a korrupció terjesztőit. A tábornok ur megunta ugylátszik a platonikus fenyegetőzéseket és ezért a revol-

Einstein: „Egyetlen bűnöm az, hogy zsidó vagyok”

A világhírű zsidó tudós a hágai döntőbírósnál pert indít a porosz állam ellen vagyonának elkobzásáért

Párizs, december 1. Megírta az Uj Kelet, hogy a porosz állam elkobozta Albert Einstein vagyonát. A világhírű zsidó tudós a „Voila” című francia lapnak adott nyilatkozatában kijelenti, hogy energikus lépéseket fog tenni vagyonának visszaszerzése érdekében. Elhatározta, hogy a hágai nemzetközi döntőbírósnál elidéz a porosz államot és jogtalanul elkobzott birtokának és vagyonának megtérítését fogja követelni.

— Vagyonom elkobzása — mondotta Einstein — nemcsak jogtalan, hanem teljesen alaptalan is. Senkisémet teheti nekem azt a szemrehányást, hogy akár Németországban, akár a külföldön áru-

lást követtem el a német állam ellen. Ép olyan tarthatatlan az a vád, mint ha én kommunizmussal vagy marxizmussal azonosítottam volna magamat. Évtizedek óta egyedül és kizárólag tudományos munkának élek. Elkobzott vagyonomat is tudományos munkámmal szereztem meg becsületesen. Egyetlen bűnöm az, hogy zsidó vagyok. A per, melyet a nemzetközi döntőbírósnál elidéztem, nemcsak a vagyonomért megy, hanem annak bizonyításáért is, hogy Németországban nem is kell árulást elkövetni ahhoz, hogy valakinek a vagyonát elkobozzák, hanem elég ehhez az a pusztán tény is, hogy valaki zsidó.

Capitol Mozdó

Ma premier!

Az éjjeli randevu

az őszi szezon egyik legremekesebb német operettfilmje. Főszereplők: Lee Parry, Carl Jöcken, Adele Sandrock. Műsor előtt Fox világhírű. Helyárak: 3 órákor minden jegy 20, 5, 7, 9-kor 20 és 25 lej.

Háboru esetén Anglia képtelen megvédeni a kikötőibe igyekvő hajókat

Ausztrália felkészül, hogy saját erejéből megvédhesse integritását

London, dec. 1. Harminchat óra hosszat tartó titkos tengeri hadgyakorlatot rendezett a napokban az angol flotta. A hadgyakorlat célja annak kipróbálása volt, hogy az angol tengeri haderők háboru esetén meg tudják-e védeni az angliai kikötőbe igyekvő személy- és élelmiszer szállító hajókat az ellenséges flotta támadásától.

A kísérlet katasztrófális eredménnyel végződött. Az „ellenséges” flotta, melyet Sir Roger Backhouse altengernagy vezetett, mindössze egy nagy cirkálóból, három kisebb cirkálóból és hat tengerelatt járóból állott. A védőcsapat nagyobb volt három elsőosztályú hadihajó, egy repülőgép anyahajó, hat cirkáló és két torpedóromboló flottilla. A kisebb erejű „ellenség” teljes győzelmet aratott: elpusztította a repülőgép anyahajót, két cirkálót, két torpedórombolót és elsüllyesztett öt nagy

kereskedelmi hajót. Maga az ellenséges flotta egyetlen hajót sem vesztett. (Az elsüllyesztések természetesen csak jelképesen történtek.) A hadgyakorlat eredménye tehát az, hogy háboru esetén Anglia képtelen megvédeni a kikötőjébe igyekvő hajókat, úgyhogy könnyűszerrel lehet blokádnál alá venni és lakosságát kiéheztetni. Ezzel egyidejűleg és ezzel kapcsolatban a Downing-Streeten ülést tartott a kormány tagjaiból alakított honvédelmi tanács.

Melbourne, dec. 1. Az ausztráliai szövetségi kormány részéről bejelentették a parlamentnek, hogy a szövetségi állam védelmét akként kell kifejleszteni, hogy angol segítség nélkül is megvédhető legyen. Ausztrália területi integritása. A kormány ehhez képest dolgozza ki a honvédelmi és hadseregfejlesztési programot.

Pokoli kínok után teljes gyógyulás

Togal

által.

Togal millió esetben bevált szer

Rheuma | Ülőidegzás | Ideg- és főtájs
Köszvény | Spanyolnátha | Hűléses megbetegedés
esetén.

Togal azonnal segít és a szívre és gyomorra teljesen ártalmatlan!

Van-e más hasonló szer, mint a Togal, melyről több mint 6000 orvosnak oly nagy sikerrel írásban adott véleménye van? NINCS!

Togal oldja a húgysavat és így a bajt közvetlenül gyökerében támadja meg! Erősen bakteriumölő!

Nincs ennél jobb szer! Biztosan használ!

Ne kísérletezzék más hasonló szerekkel! Mások már megtették ezt Ön helyett és ök mind Togal-t szednek most! Egy kísérlet Önt is megfogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogeriákban, Lei 52. — A Togal-tabletta svájci készítmény.

nek arról sem, hogy Pogonat főügyészt véresre verték s most az ágyat kénytelen őrizni, arról, hogy Inculet, Iamandi miniszterek és Bratu egyetemi rektor lakásait össze rombolták, arról, hogy öreg védetelen zsidókat félholtra vertek az utcán, arról, hogy a zsidó leányintézet 300 növendékét vandál módon megtámadták szobáikban, letépték ruháikat és bántalmazták, arról, hogy a jasi ghetto nyomorúságos viskói és butikjai ma kifosztott romhalmazzak.

Goga a nemzeti forradalmat proklamálja

A politikai célok, a hatalomra vágyás teljesen elvakítja a politikusok egy jelentős részét. A mindig higgadt George Bratianu anarchoiára uszít. Goga Octavian, Ady Endre fordítója és néhai barátja, gyűlöletre és forradalomra heccel. Hazug írásiakat puffogat, hamis statisztikai adatokat dob a közvéleménybe és min-

oklamált kedett

sa

sz az ország zabotálták az sztrájk-fel-arab nő ve-olé és a vad-ék. Az egész mális forgar-lik.

am-

rek előtt

hogy 19-én munkások. et az egyik engedelmével volt közö-kező napon szegre és az hallgatták a t vallották. yanakodtak

ak és tanuk a dönteni. lva fogják dr. Moldo-vian, azon- k abban az ha a vád-elyezik. A gy a tá-ogják.

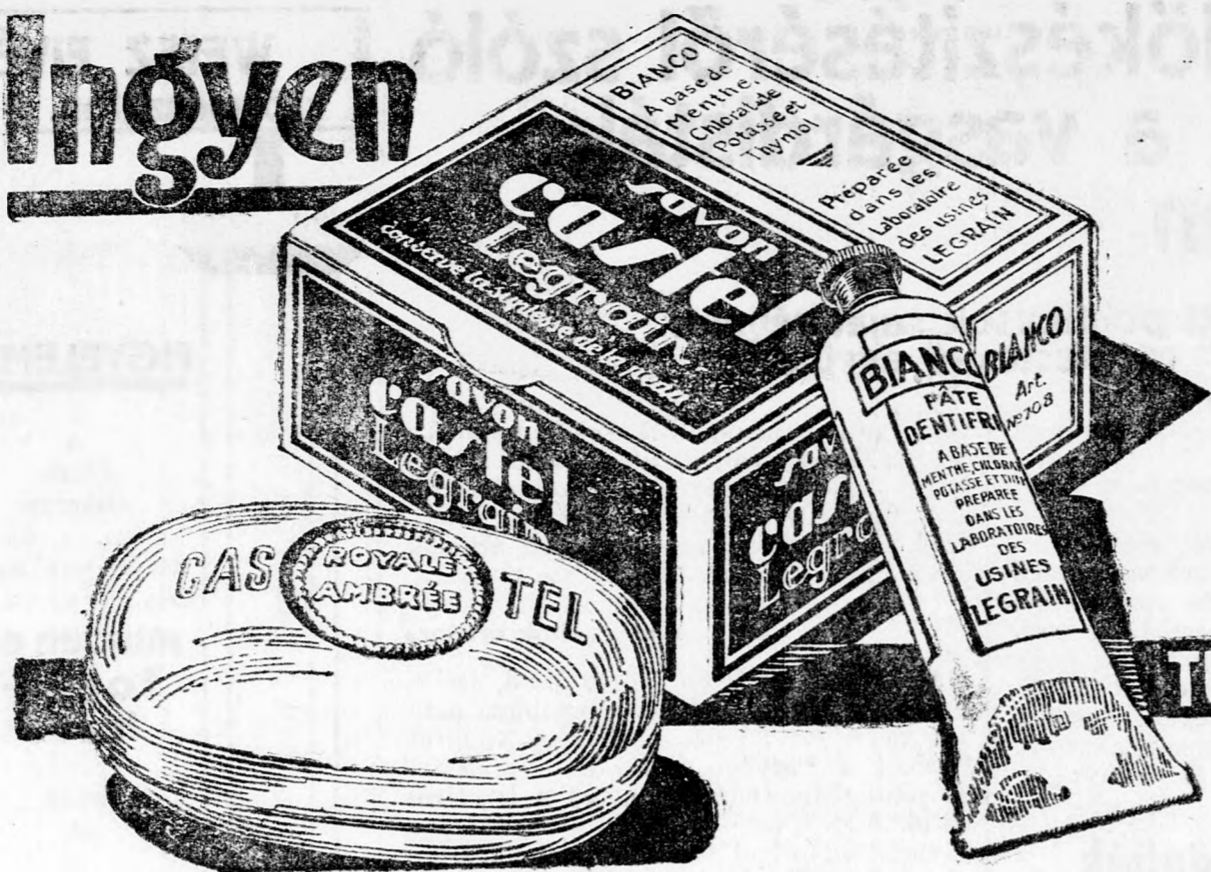
OR

on, 20.15:

gramm- hangver- gyar nota

rseny. —

Ingyen

Kerülje el lehetőleg a költséges csomagolást és adja pénzét csak arra, amit tényleg használhat. Ha ismerné a BIANCO fogpasztát, meggyőződne annak összehasonlíthatatlan hatásáról és pompás aromájáról. A rendes nagyságu tubus használata helyett, mindenesetre ajánlatos a kettős tubus használata, mert meg fog győződni róla, hogy

nagy takarékoskosságot ér el,

mert a kettős tubus használatánál csak az egyszeri csomagolás árát fizeti. Állításunk bizonyítására vegyen már ma egy nagy, finoman illatszerezett Castel szappant, melynek rendes árát 30 leit fizetve, szállírójától

egy kettős

TUBUS BIANCO FOGPASZTÁT

kap ingyen! Meg fog győződni róla hogy nagy takarékoskosságot ér el és hogy az aki takarékoskodni tud, könnyebben bírja az élet nehézségeit. Minden vevő csak egy BIANCO- paszta tubust igényelhet és kaphat. **Legrain**

A Paul Erlich orvos egyesület tisztújító közgyűlése

Cluj-Kolozsvár, december 1. A napok nagy zajlott le a zsidó orvosok legnagyobb részét egyesítő „Paul Erlich” orvos egyesület tisztújító közgyűlése. Dr. Goldberger Ede elnöki megnyitójában emlékezteti a megjelent orvosokat arra, hogy a Paul Erlich orvos egyesület megalapítását az 1930 évi új egészségügyi törvény tette szükségessé, amely elrendelte az u. n. „Colegiul medical” orvosi kamarák felállítását. Az ide delegált orvos képviseli orvos társai egyéni és általános orvosi érdekeit a kamarában, valamint egyébűtt is (pl. adókvetésnél). Az Egyesület célkitűzései közé még két olyan pontot iktatott be, melyeknek létjogosultságát mindenféle érdektől független lévén — mindenkire kiterjed és kétségszönyhatatlan. Ez a két pont: a kollegiális ápolása és a tudomány terjesztése és fejlesztése — tudományos szakülések tartása stb. révén. Ezen alapelvek nagyon szerencsésnek mondható feltételeknek bizonyultak ahhoz, hogy a legkülönbözőbb posztokon működő zsidó orvosok egy semleges helyen — a Paul Erlich orvosegyesületben tömörüljenek. Ezt bizonyítja az a körülmény is, hogy az egyesület tagjainak létszáma a 3 év előtti 71-ről 142-re emelkedett.

Dr. Heller József főtitkár beszámolójából az egyesület nagyszabású és eredményes tevékenysége világlik ki: a választmányi ülés és közgyűlés mellett egy ünnepi díszület (Erlich Pál emlékére) és 50 szakülést tartott az egyesület. A szakülések 150 tudományos előadást és 118 beteg bemutatót tartottak az egyesület orvos-tagjai. Nagy mértékben emeli a tudományos előadások színvonalát az egy év előtt bevezetett *vetilógép*, amely nagyon tanulságossá és érdekessé teszi az előadottakat — nagyobb hallgatóság részére is.

Dr. Ornstein pénztáros jelentése szerint az Egyesület vagyona értékes be rendezési tárgyakkal gyarapodott, amelyekre kellő fedezet állott rendelkezésre. A jövőben a bevételekből a

könyvtár és olvasótermet lehet majd számos könyv és folyóirat megrendelésével gyarapítani.

Dr. Erdős ellenőri jelentése és számos felszólaló javaslatai után a közgyűlés egyhangulag megadja a régi vezetőségnek a felmentését. Az új vezetőség megválasztására az elnök egy öt tagú jelölőbizottságot küld ki: Prof. Dr. Steiner elnöke mellett, Dr. Weisz Fülöp, Dr. Golglanz, Dr. Barta, Dr. Lengyel bőrgyógyász személyében. Néhány pere múlva Prof. Dr. Steiner felolvassa a jelölő-bizottság javaslatát, miközben hivatkozik arra, hogy munkájukat körülírta az alapszabály 13-ik paragrafusa, amely szerint 1942-ig csak az egyesület alapító 71 orvos közül választható az új tisztikar. Ezen rendelkezés figyelembe vételével végezte a bizottság a jelölést, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Az új tisztikar a következő:

Elnök: Dr. Goldberger Ede
 Alelnökök: Dr. Steiner Fülöp és Dr. Jakobi József
 Főtitkár: Dr. Weinberger Zsigmond
 Könyvtárosok: Dr. Vass Zoltán és Dr. Herskovits Izidor
 Ellenőrök: Dr. Löbl és Dr. Erdős
 Jegyzők: Dr. Goldenberg és Dr. Grünwald
 Pénztáros: Dr. Ornstein Sándor
 Gazda: Dr. Rosenberg Ernő
 Szerkesztőbizottság: Dr. Kepes és Dr. Silbermann
 Ügyész: Dr. Farkas Jenő
 Ezenkívül egy 14 tagú választmányt választott a közgyűlés.

—Most hagyta el sajtót Klein Jeromos: Kie vagyok, hova tartozom című regénye. Egy fiatal talmudista, a magasztos eszmékért való küzdelemben, a reális élet minden viharával találja szemben magát, de leküzdve az akadályokat, diadalmasan halad kitűzött célja felé. E regény a zsidó élet minden variációját körülötte vissza. Ára 60 lej. Megrendelhető az Uj Kelet kiadóhivatalában.

KÖZGAZDASÁG

Emelkedésre számítanak a buzaárakban

Cluj-Kolozsvár, dec. 1. (Az Uj Kelet tud.) A romániai gabonapiacra általános stagnálás mutatkozik. A gabonakivitel erősen lecsökkent. A gabonakivitel esőkkéne folytán dunai kikötőkben is erősen megcsappant a forgalom. Ez a hanyatlás különösen akkor szembeötlő, ha tekintetbe vesszük, hogy a múlt év októberében egyedül a brailai kikötőből 150 ezer vagon gabonát vittek ki. Az idén Brailából, Galacból a beérkezeti jelentések szerint összesen nem vittek ki 150 ezer vagon gabonát.

A bányási piacról ugyancsak üzletlenséget jelentenek. A jelentések szerint hetek óta uralkodik az üzletlenség a piacon, amit főleg a regáti malmok versenyének tulajdonítanak. Az üzletlenség ellenére azzal számolnak, hogy a buzaárak emelkedni fognak, mert feleslegek nem nagyon vannak az országban.

A tengeri ára is stagnál. Ezt annak lehet tulajdonítani, hogy az ország tengeri készletének nagyrésze annyira nedves, hogy exportálásra egyelőre gondolni

sem lehet. Hónapokra van szükség, amíg a tengeri kiszárad és exportképes lesz. A tavalyról megmaradt tengeri nem érdemes exportálni, mert számolni kell azzal, hogy az inséges vidékeket kell ellátni tengerivel, abból a termésből, ami még a tavalyról megmaradt. Így, ha exportra sor kerül egyáltalán, ez csak tavaszra várható.

Erdélyben a buzaárak még ma is igen magasak, jóllehet a sokáig emelkedő árak irányzata ma már megfordult. Erdélyben, mint ismeretes, már 440 lejes árat is elért a buza. Az árak azonban kissé visszahanyatlottak, de csak 400-ig esőkkentek.

A tengeri ára Erdélyben körülbelül egynívón mozog a bányási árrakkal. A tengeri ára 200—210 lej körül mozog. A zab viszont drágább, mint a bányásban és eléri a 190 lejes árnívót is. Kolozsváron az utóbbi napokban szilárdult az árpa, amely elérte a -90-es árfolyamot. A lucerna 32—34 lej, lóheremagért beföldön 41—42 lejt fizettek.

A szeszmonopól törvény megváltoztatásának előfutárja a szeszkihágások amnesztiájáról szóló rendelet

Cluj-Kolozsvár, dec. 1. (Az Uj Kelet tud.) Beszámolt az Uj Kelet a liberális kormány tervéről, amellyel mentesíteni akarja az ország kereskedelmét és iparát a különböző kihágási büntetések és bírságok terhével, melyek meglehetősen súlyosan nehezdednek a legtöbb ipari és kereskedelmi ágra. A forgalmi adó bírságok például olyan összeget tesznek ki, hogy ha annak csak a felét rövid időn belül be kellene fizetni, a karácsonyi kereskedelmi forgalom készpénz fizetés tekintetében igen problematikussá válna. Hasonlóképpen áll a helyzet más bírsági ügyekben is. A legsúlyosabb azonban az ismeretes szesz és az erdőkihágások ügyében megindult eljárások komplexuma. Itt már súlyosabb természetű bírságai, illetve ügyészégi eljárásról is szó van.

A pénzügyigazgatóságokhoz már meg is érkezett az a rendelet, mely a szeszmonopól törvénybe ütköző kihágások eljárásának megszüntetését tartalmazza.

A rendelet a már kivetett bírságokra nem vonatkozik, csak azokra az ügyekre, melyekben az eljárást még nem fejezték be.

A rendelet jelentősége így is óriási. A szeszmonopól törvény ugyanis olyan szigorú klauzulákat tartalmaz, hogy a vendéglősök és kereskedőknek ma már tekintélyes százaléka valamilyen formában akaratán kívül összeütközésbe került a törvény paragrafusával. Közélről érinti ez a kérdés a termelőket is, akik szintén lépésnyomon beleütköznek a monopól törvény paragrafusába. A szeszmonopól törvény, hogy egyéb hibáját ezúttal ne is említsük, a termelőtől bonyolult kimutatásokat követelt. A termelőnek különböző adatokkal kellett szolgálnia, be kellett jelentenie a szesz fokát is. A szak tudást és pontosságot igénylő feltételt olyan szigorúan alkalmazták, hogy megbüntették a termelőt, nem csak akkor, ha kevesebbet jelentett be, hanem akkor is ha többet. A termelőnek állandóan rettegniök kellett a törvénytől, a különböző bírságoktól. Hasonló helyzetben vannak a kocsmárosok és vendéglősök is. A szesz monopól törvény megváltoztatása, amelynek előfutárja a bírságokat felfüggesztő rendelet, a szeszszakmában ószinte örömet kelt.

Vegyen

Egy sorsjegy 50⁰⁰ lei

Megmenti magát a gondoktól
 Egyetlen húzáson
 Nyerhet
 Tekintélyes összeget
 Örökre boldog lehet

Sorsjegyet

Egy húzás 1933. Dec. 10.

Nyeremények:

Lei 250.000.—, Lei 100.000.—, Lei 50.000.—, Lei 25.000.— és számtalan kisebb nyeremény.

A nálunk vásárolt sorsjegyek nyereményeit azonnal készpénzben kifizetjük:

Banca Ilescu S. A. Cluj

Fiókok és ügynökségek egész Erdély és Bánát területén.

Postai megrendelésnél csatolandó a portódíj. A sorsjegy ára befizethető a 40.050. sz. postai csekk számlára is.

A timisoarai önkéntes mentőegyesület sorsjátéka a népjóléti minisztérium által van engedélyezve.

„Én

Csöndes a nemzet

Cluj-Kolozsvár. Kelet tud.) A nékülmenek, de nek, de ez sem m. Mig egy kormány hogy harcos ellet utat kell megfut rasztpárt ezt az. A jelenlegi pártó nem becsülhető a félhónappal e tól. Eppen ezért mór-már kristály nő élességében az nyira simulnak hullámai. Dr. Pop parasztpárt volt val és kisebbségi gettünk pártól, szemítizmusról. beszélt pártól és megpróbáltunk b tizmusról, amely magában a ne észleltük.

— Furcsa dolo ja a volt alminis konverzió... e Argetoianu pénzi jén a liberálisok ziót, hogy aztan mjtőszéknél. Ugy egyszerű róka, a olyan sok tyuko tében és felesapo ment a kolostorb totta a szerzet. Es megette őket.

— Az utóbbi n az első kérdést P nős jelenségeket parasztpártban. szemita izü cikk választási jelszav a nagyon szokat net.

Mi ok gos a Pop Ghita k fel.

— Az urak u vallanom, egy id Patriat. De fenn mény, amely ezt hatja. Nem azért, valaha is antisz utóbbi hetek pol sai között a nem egy látszólago hivia volna n annak igen kü

Ismétem, ez az szólagos, mert m kizárt dolognak szemítizmus valo a nemzeti parasz arról van szó, he kezdett egy kis diplomatikus for nevezett el a pol akció során zsidó bert, két embert amikor szidjuk ő kiszalad belőlünk gye el azt a zsidó tehát szó antisz csak arról, hogy kai élet kiséjtítő asszonyt”...

— Amikor Nich der király és D cikke megjelent —, az Uj Kelet te ismertette a zsidó a kérdésben. A zsi szony teljesen táve hez nem tartozl sorsától megtagad romániai zsidóság asszony bizonyos tolvásra tett szer

A zét foglal ellen. — Hiszen éppen Pop Ghita — ho valóban távol áll deimes következt nek az erőkné kem nem kell azt a zsidóság ezért n

„Én tudom, hogy maguk nem felelősek azért a zsidó asszonyért“

Csendes beszélgetés Pop Ghița volt kisebbségi alminiszterrel a zsidókérdésről, a nemzeti parasztpárt antiszemitizmusáról és gróf Bethlen londoni beszédéről

Cluj-Kolozsvár, december 1. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti parasztpártban bekülnének, de nem tudnak, jelölnek, de ez sem megy nagyon könnyen. Míg egy kormányzópart eljut odáig, hogy harcos ellenzékké váljék, nagy utat kell megfutnia. A nemzeti parasztpárt ezt az utat már megfutoita. A jelenlegi partot kilométerekben fel nem becsülhető távolság választja el a félhónappal ezelőtti kormányzattól. Eppen ezért a gondolatok talán már-már kristályosodnak és ahogyan a félszáz évvel ezelőtti ellenzéki harc, annyira simulnak el a belső válság nagy hullámai. Dr. Pop Ghițával, a nemzeti parasztpárt volt belügyi államtitkárával és kisebbségi szakértőjével beszélgettünk pártokról, politikáról és — antiszemitizmusról. Illetőleg: Pop Ghița beszélt pártokról és politikáról, mi pedig megpróbáltunk beszélni az antiszemitizmusról, amelynek egyes tüneteit magában a nemzeti parasztpártban észleltük.

— Furecsa dolog a politika — mondja a volt alminiszter. Látja, például a konverzió... és a liberálisok esetét. Argetóanu pénzügyministersége idején a liberálisok elfogadták a konverziót, hogy aztán megtámadják a semmitörvényt. Ugy csináltak, mint az egyszerű róka, amely megbánta, hogy olyan sok tyukot evett meg már életében és feleslegesen szerzetesnek. Be is ment a kolostorba de aztán megpillantotta a szerzet tyukjait az udvaron. És megette őket...

— Az utóbbi napokban — tettük fel az első kérdést Pop Ghițának — különös jelenségeket észlelünk a nemzeti parasztpártban. A Patria olykor antiszemita izű cikkeket közöl és a párt választási jelszávaiban is kiütözik ez a nagyon szokatlan és sajnálatos tünet.

Mi okozza a párt „látszólagos antiszemitizmusát“

Pop Ghița kissé megütődve figyel fel.

— Az urak úgy találják? Be kell vallanom, egy idő óta nem olvastam a Patriát. De fennáll egy olyan körülmény, amely ezt az észrevételt indokolhatja. Nem azért, mintha a mi pártunk valaha is antiszemita lehetne. Ha az utóbbi hetek politikai megnyilatkozásai között a nemzeti parasztpártban egy látszólagos antiszemitizmus hirtelen volna magára a figyelmet, annak igen különleges okai vannak.

Ismétlem, ez az antiszemitizmus látszólagos, mert mindenféle szempontból kizárt dolognak tartom, hogy az antiszemitizmus valaha is gyökeret verjen a nemzeti parasztpártban. Itt pusztán arról van szó, hogy a párt kampányt kezdett egy kis kör ellen, amelyet diplomatikus formában okkult erőnek nevezett el a politikai frazeológia. Az akció során szidunk valakit. Egy embert, két embert, három embert. És amikor szidjuk őket, önkéntelenül is kiszalad belőlünk, hogy az ördög vi-
gye el azt a zsidóasszonyt... Nincs tehát szó antiszemitizmusról. Hanem csak arról, hogy a mindennapi politikai élet kiszajátította magának a „zsidó asszonyt“.

— Amikor Nichifor Crainicnak „Wieder király és Duduia királyné“ című cikke megjelent — hangzott feleletünk —, az Uj Kelet terjedelmes vezércikkben ismertette a zsidóság álláspontját ebben a kérdésben. A zsidóságtól ez a zsidó asszony teljesen távol áll, a zsidó közösséghez nem tartozik, sorsát a zsidó nép sorsától megtagadta. Miért felelős tehát a romániai zsidóság azért, hogy egy zsidó asszony bizonyos körökben nagy befolyásra tett szert.

A zsidóságnak is állást kell foglalnia az „okkult erők“ ellen...

— Hiszen éppen itt a baj — viszonyozta Pop Ghița — hogy a zsidóságra, mely valóban távol áll ettől a hölgytől, veszedelmes következményekkel járhat ezekben az erőknek túlságos befolyása. Nekem nem kell azt megmagyaráznia, hogy a zsidóság ezért nem felelős.

Én tudom azt hogy volt egy Madame Pompadour is a világon aki nem volt zsidó.

De éppen a zsidóságnak kell védekeznie ezzel kapcsolatban a zsidó nép közösségére háruló veszedelmek ellen. A zsidó politikusoknak és a zsidó sajtónak is társulnia kell ahhoz az akcióhoz, melynek célja, hogy a királyi palota körüli obskurus eröket eltávolítsák. Eppen mert a zsidóság véletlenül igen érdekelt ebben a kérdésben, kell hogy a zsidók is, a megengedett lehetőségeken belül, megharcolják a maguk igazságát és a közvéleményt meggyözzék, mennyire távol áll az a zsidó asszony és baráti köre a zsidó nép közösségétől.

— Ma — vetettük fel az érdekes eszmefuttatás meghallgatása után a következő kérdést — Maniu Gyula vendégül látja Badacsonyban a nála tisztelgő diákküldöttségeket. Az nyilvánvaló, hogy ennek a küldöttségnek túlnyomó része vasgárdista. Az erdélyi zsidóság körében fel-tűnést keltett, hogy Maniu Gyula és a vasgárdista diákság között ilyen meleg kapcsolat állhat fenn.

Melyik fa korhadt?

— Az attól függ — felelte Pop Ghița —, hogy a diákok milyen minőségben mennek Maniuhoz. Tudommal nem vasgárdista küldöttség, hanem a diákszervezetek küldöttsége jelenik meg a volt pártelnöknel, ami lényeges differencia. A diákok az egyesülés tizenötödik évfordulóján köszöntik fel Maniut. Ez nem jelent semmiféle közös platformot, ez egyszerűen azt jelenti, hogy Maniu történelmi alakját párttalanul magának tekintik az ország fiatalága. Hogy azok között lehetnek antiszemita is, miért ne lehetnének? De azt Maniu nem is tudja, Mihalachenak panaszkodtak egyszer, hogy

a nemzeti parasztpártban sok a nem kívánatos elem, Mihalache így felelt: Ha hozzám jön egy erdő, honnan tudjam én azt megállapítani, hogy a sok közül melyik fa rothadt? Honnan tudja azt Maniu, hogy a diákküldöttség melyik tagja antiszemita.

Bocu Sever — listavezető...

— Miniszter ur is tudja — hangzott kérdésünk —, hogy a nemzeti parasztpárt jemesvári listavezetője ugyanaz a Bocu Sever lett, akinek hitlerista páfordulását az egész ország jól ismeri és aki éppen Maniuval kapcsolatban hozott nyilvánosságra érdekes adatokat.

— En nem hiszek Bocu Sever hitlerizmusában — mondotta Pop Ghița — ismerem gyermekkorra óta Bocu Severt, Soha életében nem volt antiszemita. Ő most sem az. Egy dolgot tetelezek fel róla: hogy az erős kéz politikáját kívánja. Alighanem megfogta a nemzeti szocializmusnak a konstruktív államépítésre vonatkozó elmélete, de semmiesetre sem a fajgyűlölete... És hogy listavezető? Hát vérem, a választási kampányt sok minden befolyásolja. A választási kampány-nak sikerülnie kell...

— Summa summarum: A nemzeti parasztpárt soha sem volt és nem lesz antiszemita.

Soha nem lesz közös platformja, programja, soha sem lesz közös vonása egyetlen szélsőséges alaklattal sem. Ez már azért is kizárt dolog, meg a pártnak fenmaradásához szükséges feltétele, hogy a programja egyedülálló és nem kiszajátítható programja legyen...

Ennyit mondott Pop Ghița a nemzeti parasztpártban észlelt antiszemita áramlatról. Ezután pedig váratlan irányt vesz a beszélgetés: gróf Bethlen István londoni beszédére kerül a sor.

Ha így: 10 százalék, ha úgy: 30 százalék...

— Érdekes dolgokat mondott Bethlen — ismeri el Pop Ghița —, már ami az általa javasolt új erdélyi államformát illeti. Csak hogy az erdélyi fejedelemség, az erdélyi díjta kérdése ezidőszent nem megoldható. Nem beszélek diplomáciáról, de beszélek arról, hogy az erdélyi kisebbségek szempontjából ez a megoldás talán még rosszabb helyzetet teremtene, mint az eddigi állapot. Sokkal nagyobb sűrűdési felület keletkezne az erdélyi népek között, mint amilyen a jelenlegi. Most a magyarok mondjuk 10 százalékát képezik az ország lakosságának, Erdélyben ez a százalék 30 százalék lenne. Gondolják meg, hogy a román többség hogyan reagálna a nagyszámú „kisebbséggel“ szemben? Egészen bizonyos, hogy nagyobb elnyomást gyakorolna a kisebbségekre, mint a jelenlegi rezsim. A beszédrel általánosságban nem mondhatok véleményt, éppen csak hogy átfutottam a sajtó közleményeket. Még nem tanulmányoztam eléggé... De annyi bizonyos, hogy a független Erdély a magyarságra nem lenne kedvező megoldás...

A kisebbségi kérdés ezután önmagától adódik. Egy kollegánk veti fel a kérdést: a kisebbségi kérdés megoldása nélkül a dunai konföderáció sem megoldható.

— En ezt nem így látom — mondja dr. Pop Ghița —, szerintem a dunai konföderáció kérdésének semmi köze a kisebbségi problémákhoz. A kisebbségi kérdés minden országnak belső ügye. Nem külpolitikai kérdés. A dunai konföderáció pedig kizárólag közgazdasági érdekek szövetkezése volna...

Ennek a pár szónak azért van jelentősége, mert az a politikus mondja, aki kormány megbízásából három hónapig tanulmányozta a külföldön a kisebbségi kérdést. A kisebbségi statútum, amelyet Pop Ghița készített volna el annak idején, soha nem fog talán napvilágot látni. Ennek ellenére vagy jálan éppen azért, — hogy a kisebbségi kérdés az országok belügye...

Az ezután következő egyórás sétán át sok mindenről beszélt még Pop Ghița az újságíróknak. Barzily István

Koncentrációs táborba kerül Ausztriában Bernhard szászmeiningeni herceg

A herceg felesége ellen is eljárás indult náci-propaganda miatt

Bécs, december 1. Bernhard szászmeiningeni herceg, aki jelenleg Klagenfurtban hathetes szabadságvesztés büntetését tölti ki, amelyet nemzeti szocialista propaganda tevékenység miatt róttak ki rá, a hat hét letelte után a klagenfurti fogházból a wöllersdorfi koncentrációs táborba kerül.

Egyidejű jelentés szerint Bernhard szászmeiningeni herceg feleségét, aki a határon a Dollfuss-kormányt sértő kitételeket tartalmazó iratokat akart átjuttatni, sajerországi pitzeltätteni kóspályába kísérték s ott internálták.

A hercegnő ellen nemzeti szocialis lett vagy utánvételt.

ta propaganda miatt megindult az eljárás.

Bécsi jelentés szerint december 3-ára várják a tiroli védőőrség felosztását s tagjainak a szolgálatból történő elbocsátását.

André Maurois: VII. Edward és kora. A ragyogó békeéveknek és a háború előtti kor nagy angol uralkodójának re-gényes története. A 144 lejes sorozatban. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Az összeg és portóköltés beküldése mel-

A 4 alkotórész, amely a Chat Noir KÖLNIVIZ hírnevét megalapozta:

- 1 válogatott parfüm-esszenciák
- 2 csodálatos keverék
- 3 tiszta és koncentrált alkohol
- 4 megfelelő érettség

van védve a lepecselt üvegcsé és a jótállási etikett révén.

Ez a kölni-víz valamint a két másik LADY készítmény — JOCKEY CLUB és PERLE DE PARIS — csak eredeti lepecselt üvegcsékben kapható.

A Szoviet a vallás-szabadság elvének elismerésére készül

Genf, dec. 1. Római jelentés szerint formulát keresnek arra, hogy nemhivatalos tárgyalások induljanak meg katolikus főpapok és az olasz fővárosba várt Litvinov között. Ugy hírlik, hogy az orosz külügyi népbiztos ki fogja jelenteni Mus-solini előtt, hogy a szovjet közelebbi elismerni készül a vallásszabadság elvét, mire azután lehetővé válik a tárgyalás a főpapok és Litvinov között.

Hogyan akarja keresztülvinni a kormány a városi konverziót?

Bucaresti-Bukarest, dec. 1. (Az Uj Kelet tud.) A ma megjelent Credinta című lap cikket közöl arról, hogy a kormány a konverziós törvényt úgy akarja módosítani, hogy a konverziót kiterjeszti a városi adósokra, illetőleg kereskedőkre és iparosokra is. Mivel a liberális párt nem akarja megsérteni a magántulajdon elvét a törvény úgy fog intézkedni, hogy az állam kjsajátítja ezekben az adósságoknak egyrészt és pedig olyanformán, hogy az állam megvásárolná a követelések 67 százalékát melynek ellenében amortizálható állami bónókat adnak. A fennmaradó 33 százalék pedig az adós és hitelező közötti békét megegyezés alapján egyenlítődné ki. Az állami bónók árfolyama a kormány kilátásai alapján idővel csökkenne, úgyhogy az állam ki tudná olcsóbban váltani.

LIGETI SÁNDOR: A BÜVÖS ERSZÉNY

REGÉNY
46-ik közlemény

Mellőzük azokat az aprólékos további részleteket, melyekben Henry Makudé párizsi utját, első benyomásait utitársairól, ismerkedéseit, sőt röpke s néha minden multság nélkül való kalandjait írta le, nem mintha érdeklenelek volnának, hanem azért, mert e feljegyzések egyszer úgy is külön könyvben kerülnek az olvasó elé.

Atygrunk néhány hetet, s látni fogjuk, hogy ifjú afrikai barátunk már némi filozófiával igyekszik, hogy a dolgok mélyére hatoljon, s felismerje azokat a lényegbe vágó különbségeket, melyek a kamba s európai társadalmakat megkülönböztetik egymástól.

Ha arra gondolok, milyen szegényesek a mi üzleteink, áruházaink ott lent, Kambában, ószintén sajnálom az otthoniakat. Alig is lehet megérteni, mi az oka, hogy itt mindenben olyan bőség, felhalmozás van, mintha semmit sem fogyasztának az európaiak. Itt valami ellentmondás lap pang amit mindenesetre tisztáznom kell. Tudom, otthon rogyásig dolgoznak a munkások, tíztizenkét órát naponta, asszonyaik, gyerekeik is be vannak fogva egész nap, ha van munka. Sokszor viszont hónapokon át éheznek, s tüntetvének a munkanélküli segélyért, ha hatóságaink engednék őket. Itt, most már tudom, négy óra az átlagos napi munkaidő, valamilyen munkát mindenki kell, hogy végezzen, a fogyasztás szabad, szinte korlátlan, úgy, hogy végére kell járnom, honnan mégis ez a nagy bőség, amit az itteni áruházak mutatnak.

Elhatároztam, hogy valamilyen rendszert kell megfigyeléseimben alkalmaznom. Talán, ha megfigyelnék hosszabb időn át egy-egy embert vagy családot, hogyan él, hogyan dolgozik, jobban eloszlattam magam előtt ezt a káoszt, amiben az itteni dolgok mutatkoznak. Meg kellene alaposabban ismerkednem valakivel, aki mentorom lehetne. Beszélgettem ugyan uccán, éteremben, utazás alatt emberekkel, de inkább rólam és Kambáról akartak tudni, mintsem magukról beszéltek volna. Végül mindegyik ment utjára, dolgára, s bár igen barátságosok voltak, még nem halottam azt a szót: vizionlátásra. Pedig sok a ráérő, ténfegő, ögyvelgő alak. Tele vannak a parkok, a padok, s a gyep, ahol színes kendőkön hevernek a napsütésben, tele az áruházak, a muzeumok — hogy mi mindent halmoznak össze, bámulatos — tele a színházak, varieték és tele — ha ezt Kamba látná — az összes tudományos előadások terméi. Zúgó, zajló élet ez itt, látványos gondatlan és boldog, mert kol-

dust még nem láttam, S igaz, nem látam rosszul vagy szegényesen öltözött embert sem. Ugy látszik, szabók paradízsoma az Allamszövetség. . .

4.

Tegnap egy nagyon érdekesnek ígérkező előadásra vettem részt. Az itteni (bécsi) közgazdasági egyetem nagy körtermében beszélt egy öreg tudós, Auer professzor, arról a kérdéssel, miért nem szállíthatják le az általános munkaidőt három órára. Az egész városban nagy plakátok hirdették az előadást, a lapok vastag betűkkel harangozták be, elhatároztam, én is elmegyek. A zsúfoltságra számítva, mellyel az itteni mindig ráérő emberek töltik meg az effajta helyeket, korán mentem s így sikerült is még az ötödik padsorban helyet kapnom. Bevallom, az előadás nem túlságosan érdekelt, sok helyütt meg sem értettem, ehhez jobban ismernem kellett volna az itteni viszonyokat, de a lényege talán az lehetett, hogy bizonyos építkezési program nincs még végrehajtva, az emberek jórésztének nincs még megfelelő lakása, a regieket le kell rombolni s csak ezek a munkák befejezést nyernek, öt-hat év múlva, akkor tehet eleget a szövetségi kormány azoknak a kívánásoknak, melyek a munkaidő rövidítését célozzák. Tényleg itt Bécsben is s ahol jártam, feltűnt az a rombolási és építkezési láz, mely otthon nálunk egészen ismeretlen. Pedig szerintem ebben a tekintetben Európában ugyancsak kielégítőek az állapotok. Egész utamon nem láttam szegényes külvárosokat, mint amilyenek a mi proletárnegyedeink.

Az előadás rám néve azért mégis különös nyereséget jelentett. Olyan ismeretségre tettem szert ez alkalommal mely remélem, igen hasznos lesz európai tartózkodásom alatt. Közvetlen melletttem egy igen rokonszenvesnek látszó fiatal ember foglalt helyet. Mikor a professzor megjelent a pódiumon, olyan jelkesen tapsolt a többiekkel, olyan kitartóan, mint aki tisztában volt vagy az előadóval, vagy tárgyának a fontosságával, vagy mindkettővel. Aztán papírt tett maga elé s gyorsirással sűrűn jegyzett az előadás alatt. A végén, az általános fölkeresésben bátorásra kaptam s megszólítottam. Megkérdeztem, miért jegyzett, hiszen másnap a lapok úgy is közlik az egészet. Nagyon barátságosan válaszolt. Nem a professzor előadását jegyezte, hanem saját gondolatait, melyek egyik-másik kijelentés kapcsán támadtak benne. Otthon még este feldolgozza ezeket a reflexiókat s ha érdekel olvas-sam el a „Munkaidő” című szemle jövő heti számát, abban megtalálom beszámolóját és nézetét erről az előadásról. (Folytatjuk.)

EZINHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Ihász — Fekete

temesvári társulatának bucsuhete

Fájó szívvel vesz bucsut Kolozsvár közönségétől a temesvári társulat, December 10-én tartja utolsó előadásait Ihász társulata és december 15-én nyitja meg a temesvári szezon.

Ez a négyhetes szezon felejthetetlen marad a társulat számára, de a közönség számára is. Nem lehet vitatni, hogy ez a város még társulatot ilyen szeretettel sohase fogadott. Napról napra zsúfolt házak fogadták, tapsolták, ünneplték a színészeket és a négy hét alatt két operett olyan sikert aratott mint amilyenre évjédek óta nem volt példa. A Zsindelyezik és a Tessék beszélni operettek sorozatát, zsúfolt házaik még nem multa felül egyetlen darab se.

A színészeket kivétel nélkül mind megszerette a közönség. Ezt az érzést hálálja meg a színház igazgatósága akkor, amikor egész héten mindenki megkapja a társulat együttes arcképét emléklül.

A bucsuhét alkalmával színe kerülnek azok a darabok, amelyeket a közönség még mindig szívesen néz meg. Szombaton este a Manolita bemutatja lesz és vasárnap a Manolita operettben bucsuzik végleg a társulat Kolozsvár közönségétől.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap: Matiné: Cigánybáró.
Hétfő: Tosca.
Szerda: Szökötetés a Szerályból.
Péntek: Szép Heléna. (Premier.)

A temesvári operett társulat heti műsora Bucsú-műsor:

Szombaton este kilenc órakor: Gacsaj Pista bucsuja. 10—15—20 lejes hely-
árak. Zsindelyezik a kaszárnya tete-
jét.

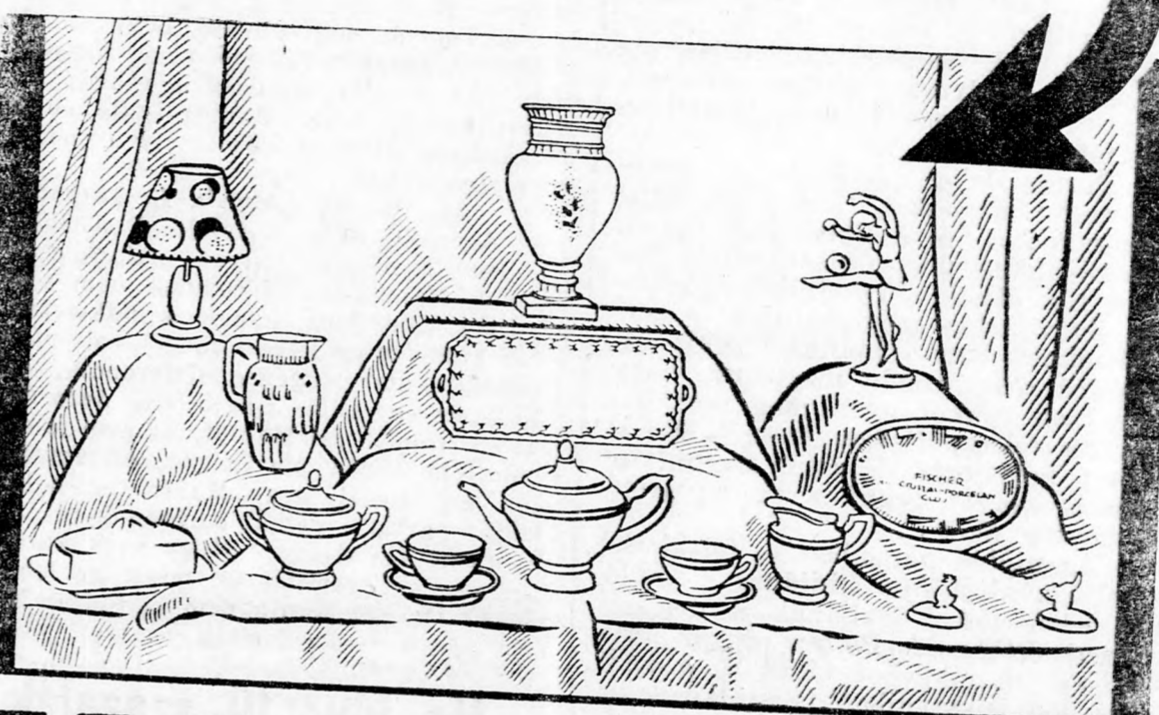
Vasárnap délután 3 órakor Gacsaj Pista és Agnes bucsuja: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét. Gacsaj Pista arcképét kapja mindenki. Helyárak: 10—15—20 lej.

Vasárnap délután 6 órakor: A Rex hajó karmesterének, Szabó Icanak bucsu-

MINDEN MINDEN
VEVŐ VEVŐ
KAP KAP
50.000

KARÁCSONYI AJÁNDÉK SZÉTO SZTÁSA MEGKEZDÖDÖTT

EZEK AZ AJÁNDÉKOK

FISCHER PORCELAN CLUJ-CALEA REG.FERDINAND 6

ja, Tessék beszélni. Helyárak: 10—15—20—25—30—45.
Vasárnap este kilenc órakor: Erdélyi Miklós operettjének bemutatója: Mit susog a fehér akác. Helyárak: 10—15—20—25—30—45 lej.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
A csunya lány. Dolly Haas közkedvelt művész legújabb vígjátéka. A többi szerepekben: Max Hansen és Otto Wallburg.

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA

Ma, szombaton 3, 5, 7 és 9 órakor: Jönnék a huszárok. A legmulatságosabb, legkacagtatóbb vígjátékláger. Fősz.: Fritz Schultz, Ida Wüst, Jacob Tiedtke, Paul Ottó etc.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
Az utolsó éjszaka. A modern, könnyen hevülő asszony szerejmi regénye. Főszerepekben a legideálisabb művészpár: Joan Crawford és Gary Cooper.

APRÓHIRDETÉSEK

Csipkevarrás, függöny, ágyterítő, párnák montirozása, kelengyék készítése Wesselényi M. ucca 3. Weissmann R.

Irodahelyiség, három szoba, központi fűtéssel Főter mellett jutányosan kiadó. Cim a kiadóban.

Clujon megélhetést biztosító orth. kóser bodega teljes berendezéssel családi okok miatt átadó. Értekezni Vasut ucca

2 ember á 10.000 lej kaucióval elsősorú céghöz kerestetik

Havi 4000 lej kereset biztosítva. Cim: Lloyd Express hirdető iroda Str. Memorandului 4. kapu alatt.

10 óra alatt (ezer lejért), magyarul, 20 óra alatt, (1.500 lejért) magyarul és németül, 30 óra alatt (2000 lejért) magyarul és románul tanítom meg gyors-
írn. Próbá óra teljesen díjmentes és semmire sem kötelezi. Egy hónap alatt tökéletesen gyorsír három nyelven. Jakab Judit, Kishitelbank, Regina Maria No. 11. Telefon 5-44.

Csillárt és modern esőbutort készít Grünwald Jacob fémpari üzeme. Cluj C. Decebal 23. (v. Rudolf u.)

Férfigyengeséget garanciával azonnal megszüntetek. Válaszbélyeges leveleket kérek. „Laboratórium” Brasov, str. Ratiu 4.

16 éve fennálló jól bevezetett
fűszerüzlethez
200,000 lejjelel

társ kerestetik,

esetleg átadó. Felvilágosítást ad Márk Mór ügynöki irodája Satu Mare, Str. Lucaciu 11.

Csipkevarrógép, alig használt, készpénzért eladó. Klein, Korniss u. 2. Renner palota.

Szapanfőző tanfolyam nyílik. Kereskedő maga készíthet mosó és pipere-szapanokat, ezzel üzleti forgalmát megsokszorozhatja. „Szappankészítés” jelígen.

Munka Erdély

A gondok újból munkán a zsidóság részére Palesz és a biztos ott so nem lehet. Külső és belső munkák jobban megneveltségünk se meg a mai ide ezért különlegesek.

Az állandóan német zsidó települése, a lépésről lépésről az Erecnek rész az utat egyenlő alapok és a nepek működése bőző formákban talált előkészítettek.

Ha a mi hallgatott és felvona, erősebbet ketőségei mások lyenek. Jobban, nemzeti tökéleteséink nagy töés különösen Násra vár. Az elnek, de a közép soknak is szükséges országban való re, hiteltre, iskolák a szükséges eszközök, akkor köte a cionista kongr Agency által elftén belül tehetné jeshethetnek területekre is. H ségeket teremtené kedésünket megmagnagyobbodnak is és emelkedik letessé tehetjük elvelés fontos kérd újból bevándorló kell héber iskola

Az alapoknak lenniük, nekik olniok, melyben a mozgalom összes nak. Az alapok mü lenne a cionis tásával. Mindazok galomban hisznek maradásra fontos. Keren Hajszód, tartása és kiépítés Minden támadás ellen irányul, csat részimkről: minde meglévő tulajdon újak létesítése!

Mi a magunk rész szód akciót erre az ben és a világ össz nyitottnak tekintjük Felhívjuk összes munkatársainkat u mint a legkisebb található, hogy nehézséget legyőze tunkba állítsák. A Keren H dit

— A közeli napok Benest és Titulescut A közeli napokban Kassára várják, ahol a helyzetéről s a leg konferencia anyagát

— Esztország nem valószínűleg nem fize donból jelentik: Esztó zölte Washingtonnal 15-i adóssági esedéke megfizetni az amerika nak. — Prágában az szemben megállapítan los helyen, hogy a w nyal a december 15-i e ben a tárgyalások meg pak s így nincs szó a len irányban döntés

HIREK

Munkárahívó szózat Erdély zsidóságához

A gondok órájában kezdjük meg újból munkánkat, olyan időben, midőn a zsidóság tisztában van azzal, hogy részére Palesztinán kívül újjászülítés és a biztos otthon kérdésének megoldása nem létezhetik.

Külső és belső nehézségek vannak, melyek munkánkat az eddigénél még jobban megnehezítik. Kifejtett tevékenységünk semmiképpen sem felel meg a mai idők követelményeinek és ezért különleges teljesítmények szükségesek.

Az állandóan emelkedő bevándorlás, német zsidó testvéreink ezreinek letelepítése, a magánvagyon beözönlése — lépésről lépésre való meghódítása — Erecnek részünkre — mindez csak azért lehetséges, mert ötízedekek során az utat egyengettük, mert a nemzeti alapok és a nemzeti tőke, mely az alap működése előtt és mellette különböző formákban az országba jutott, a talajt előkészítették, az alapot lefektették.

Ha a mi generációnk szavunkra hallgatott és felhívásunknak eleget tett volna, erősebbek lennénk, művünk lehetőségei mások lennének, mint amilyenek. Jobban, mint valaha látszik a nemzeti tőkének a szükségessége. Testvéreink nagy tömege minden országból és különösen Németországból bebocsátásra vár. Az elszegényedett néptömegek, de a középosztályiak és az iparosoknak is szüksége van földre és az országban való letelepedésnél segítség-re, hiteltre, iskolára és kórházakra. Ha a szükséges eszközök fölött rendelkezünk, akkor kötelességünknek nemcsak a cionista kongresszus és a Jewish Agency által elfogadott budget keretén belül tehetünk eleget, hanem kiterjeszhetnénk tevékenységünket további területekre is. Ha újabb munkalehetőségeket teremtünk és kolonizációs működésünket megnagyobbítjuk, ezáltal megnagyobbodnak a munkalehetőségek és emelkedik a bevándorlás. Töklételessé tehetjük ebben az esetben a nevelés fontos kérdését is, ugyanolyan az újabb bevándorlóknak gyermekeiknek nem kell héber iskola nélkül maradniok.

Az alapoknak pártokivülieknek kell lenniök, nekik olyan erőt kell képviselőük, melyben az összszidóság és a mozgalom összes érdekei egyesítve vannak. Az alapok megbontása egyértelmű lenne a cionista mozgalom megbontásával. Mindazok, akik ebben a mozgalomban hisznek, akiknek a mű maradására fontos, össze kell fogniok a Keren Hajeszód, illetve az Erec fenntartása és kicéptése érdekében.

Minden támadásra, amely művünk ellen irányul, csak egy felelet létezik részünkről: minden erő összefogása, a meglévő tulajdonok megerősítése és újak létesítése!

Mi a magunk részéről a Keren Hajeszód akcióit erre az éra Erec Jiszraelben és a világ összes országában megnyitottak tekintjük.

Felhívjuk összes bizottságunkat és munkatársainkat úgy Jeruzsálemben, mint a legközelebbi zugban, ahol zsidó található, hogy minden belső és külső nehézséget legyőzve, erejüket szolgáló munkába állítsák.

A Keren Hajeszód jeruzsálemi direktóriuma.

A közeli napokban Kassára várják Benest és Titulescut. Prágából jelentik: A közeli napokban Titulescut és Benest Kassára várják, ahol tanácskozní fognak a helyzetről s a legközelebbi kisanant konferencia anyagát készítik elő.

Esztorszag nem fizet, Csehszlovákia valószínűleg nem fizet Amerikának. Londonból jelentik: Esztorszag kormányja közölte Washingtonnal, hogy december 15-i adóssági esedékességét nem tudja megfizetni az amerikai kincstári hivatalnak. — Prágában az ellenkező hírekkel szemben megállapítani kívánják hivatalos helyen, hogy a washingtoni kormány nyál a december 15-i esedékességek ügyében a tárgyalások még folyamatban vannak s így nincs szó arról, hogy valamilyen irányban döntés történt volna.

A Zsidó Párt közleményei

A nov. hó 29-én megtartott választmányi gyűlésen hozot határozat értelmében felkérteknek a t. választmányi és különösképpen a tizedvezető urak, hogy a gyűjtőívek átvételére a párt új helyiségében Str. Filipescu (v. Szentlélek u.) 1 (a régi Chevra Chadisa helyiségében) sürgősen jelentkezzenek.

A Zsidó Párt értesíti tagjait, hogy irodáját áthelyezte a Str. Filipescu 1. szám alá a Chevra Chadisa régi helyiségébe ahol minden nap d. e. 9 órától tagjainak rendelkezésére áll mindennemű felvilágosítással.

Gömbös visszaérkezett Budapestre. Budapestről jelentik: Gömbös magyar miniszterelnök és Kállay földművelésügyi miniszter visszaérkeztek az ausztriai vadászatról a magyar fővárosba.

Aussigban megakadályozták a Heimfront és a szociáldemokraták gyűléseit. Prágából jelentik: Az aussigi rendőrfőnök nem vette tudomásul a Heimfront és a német szociáldemokrata párt azon bejelentését, hogy december 3-án gyűléseket kívánnak tartani Aussigban. A rendőrség a gyűlések tartását meg fogja akadályozni.

A bangkok-singaporei expresszről elloptak egy aranyküldeményt. Londonból jelentik: A bangkok-singaporei expresszről elloptak egy aranyküldeményt tartalmazó ládát. Az arany értéke 26 ezer font volt.

Oriási tűz Strassburgban. Párizsból jelentik: Strassburg egyik kikötői raktárházában tűz támadt, amely átterjedt két szénvállalati raktárra is. A tűzkár meghaladja az ötmillió frankot.

Royal Mozdó

Ma, szombaton:

Jönnek a huszárok

a legmulatságosabb vigjátékláger. Fritz Schultz, Ida Wüst, I. Tiedtke.

Ma, szombaton este rendez meg a kolozsvári Aviva-Barisszia ismerkedési estjét Szentlélek u. 1. szám alatti új otthonában. A kolozsvári zsidó ifjuságnak még élénken emlékeztében élnek azok a nagyszerű, intím estélyek, melyeket a tavalyi szezonban rendezett a Academiáj Barisszia. A mai ismerkedési estély iránt is élénk érdeklődés nyilvánul meg. Az estély 9 órakor veszi kezdetét.

Néhány szó a rheumasokhoz. Ön talán már megkísérelt minden lehetőt anélkül, hogy kínzó fájdalmait megszüadul volna. De Önnek sincs oka a kétségbeesésre. Tegyen még ma egy kísérletet az azonnal ható, fájdalomcsillapító Togaltablettákkal. Togal oldja a húgsavat, az emberit test ezen magatartelt, pusztító mérgét. Nem kevesebb mint 6000 orvos rendkívül elismerően nyilatkozott a Togal jó hatásáról.

Napkeletől napnyugtáig. Ezen a címen fog legközelebb megjelenni Gara Ákos újabb kötet, melyben újabb versei és műfordításai foglalnak helyet. A ki való költő és műfordító új kötetével a karácsonyi könyvpiacot fogja gazdagítani. A kötet műfordításai a román, zsidó, német, francia, angol és amerikai világ-híres költők líráját ölelik fel. Egy kötet ára 100 lej, amatorkiadásban, a szerző arcképével és aláírásával 200 lej lesz. Előfizetni lehet a szerző címére: Cluj, Str. Fántánelei 29.

Vakmerő rablás Toulouseban. Párizsból jelentik: Amerikai stílusú rablást hajtottak végre Toulouse pályaudvarán, nyilván hoszas előkészítés után. Egy bankhivatalnoknak, aki befizetésekre hárszázhuszezer frankot akart táskájában Matabianba vinni, két rabló elvette táskáját. A rablók kiszöktek a pályaudvari kijárón és egy lassan haladó gépkocsiba szálltak be, mely elrohogott velük. A gépkocsi mozgásban volt, hogy az indításnál ne vesszen el egyetlen másodperc sem.

A kolozsvári zsidó iparosok agghemházának vigalmi bizottsága szokásos teaestélyét kivételesen folyó hó 4-én, hétfőn este 9 órai kezdettel rendezi a City kávéházban. Kérjük a n. é. közönséget, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg, annál is inkább, mert a f. hó 25-én rendezendő nagy estélyünk előtt ez az utolsó teaestélyünk és miután rendezőségünk jól hangulatról minden lehető eszközzel gondoskodik, kérjük, ezzel is segítsenek szegény agghemházának hölgybizottsága.

Párizsban két kommunistát eljélték a német követség elleni tüntetés miatt. Párizsból jelentik: A bíróság elítélt két kommunistát, akiket a német követség épülete előtti tüntetésnél tartóztattak le. Mindketten 3-3 napi szabadságvesztésbüntetést és 10-10 frankos pénzbírságot kaptak.

Házkutatást tartottak az ir fasiszták vezérének lakásán. Londonból jelentik: Dublinben O'Duffy tábornok az ir fasiszta kékingesek vezérének lakásán házkutatást tartottak.

Hatalmas viharok dühöngenek a Fekete-tengeren. Sztambulból jelentik: A Fekete-tengeren hatalmas viharok dühöngenek. Számos gőzös adott le segélykérő jeleket, de nem lehet gondolni sem arra, hogy segélyhajókat utba indítsanak a kikötőből a nyílt tengerre.

Elmarad a Zs. N. Sz. helyicsoportjának közgyűlése. A Zs. N. Sz. kolozsvári helyicsoport vezetősége közli, hogy a szombat estére hirdetett közgyűlését technikai okok miatt egy későbbi időpontra elhalasztotta.

Küszöbön áll a második ítélet a „Héttartomány” lázadó matrózainak bünterében. Hágából jelentik: A „Héttartomány” lázadó matrózainak bünterében küszöbön áll a második ítélet. A lázadásban résztvevett benszülött matrózok felett már két héttel ezelőtt ítélezett a soerabajai hadbírószak s valamennyi benszülött lázadót 8-15 évig terjedő fegyházbüntetésre ítélt. Most sorra kerültek a lázadás európai résztvevői is, ezekkel szemben azonban az államügyész jóval enyhébb büntetést javasolt. Az ügyész tegnap este tette meg indítványát a büntetés kiszabására vonatkozóan s mindössze egy évtől 14 hónapig terjedő fegyházbüntetést kért a vádlottakra.

BUTOR

mielőtt vásárolna, okvetlenül tekintse meg

BERKOVICS

műasztalos üzemét,

Str. Eminescu (v. Fadrusz János

ucca) 2.,

hol a legújabb modellű és saját ízlése és elgondolása szerint készíti el.

Legmodernebbül felszerelt műasztalos-üzem.

Rothschildok

Martos—Lajtai operett bemutatója a Magyar Színházban

A Rothschildok tüneményes pályafutása a kapitalizmus legjobb korszakára esik és e pályafutásnak van valami romantikája. Nem szerelmi romantika, hanem ami a kapitalizmus zsiros mocsarában virágot jelent: a becsületesség romantikája. Rothschildék azzal alapították meg a vagyonukat, hogy becsületesek voltak. Mayer Amschel, aki a frankfurti gettóból került előbb a fürthi jesivára, majd mint numizmatikus történettudósok környezetébe és mint bankember Vilmos, hessen-kasseli grófhöz. Ez a hesseni gróf a történet feljegyzései szerint az akkori Európa egyik leghírhedtebb „huszonnyolcása” volt. Közöséges rabszolga kereskedő, aki országának izmos, vállas parasztjait eladta zsidosokként az angoloknak, a franciáknak, sőt a svédeknek is, akikkel leginkább keveredhetett konfliktusba. Az emberéleten szerzett pénzeket pedig kamatozásra tovább adta, igazán jíz-vérig kapitalista, aki nem ismert semmiféle érzelmi gátlásokat. Bankárja pedig Mayer Amschel Rothschild volt: „Oberhof-Agent”. A hűség példája.

Az „üzlet” jól ment 1806-ig. Akkor Napoleon Westfáliához csatolta a közben választófedelemmé avasált gróf tartományát, Bonaparte Jerome nagy razziaát rendelt el Vilmos kastélyában s palotáiban. Ami aranyat és drágakövet a magasszületésű briganti összeharcsított, azt ez a korsikai parvenü elkobozta. De Vilmos már akkor a mai kapitalizás fejével gondolkodott: a pénzt nem egy helyen teaurálta. Sokat Rothschild rejtett el szárnára, és amikor lezajlott a napoleoni rumli, jelentkezett Mayer Amschel. Nemcsak a rábizott pénzeket adta vissza, hanem a megfiadzott pénzeket is.

Ebből a becsületes eljárásból sarjadzott ki a jó hírnév és a financiai hatalom, amely az öt frankfurti fiunak Bécsben, Frankfurtban, Mjlanóban, Londonban és Párizsban első helyet adott a börzén. Mint mecenások a turf világában tüntek ki inkább, mint a művészet és a tudomány előbbrejutása körül. Bár az utóbbi évtizedekben ebben a vonatkozásban is lehetett hallani róluk. Most letűnőben vannak mint maga a kapitalizmus planétája. Nem okoz drámái megrendülést a hanyatlásuk. Közben a becsületes emberek milliói éltek és haltak, anélkül, hogy a Rothschildok vagyonának a szagát is érezték volna. Drámára nem alkalmas az ő esetük és amit tegnap kiderült, operettre sem különösen. Szerencse, hogy a szereplők ambicionáltak a játékot, boldogok voltak, hogy három óra hosszat Rothschildok lehettek.

Közégi Margit játszotta Mayer Amschel özvegyét. Tul fiatal nagymamának, de elragadóan kedves. Szabó Ica mint nagy párizsi diva díszingváltan finom és előkelő. Gál Piri mint Betty üde és bájos. A férfiszerelők között Borovszky Oszkár nyugodt, harmonikus játéka tünt fel. Ihász az inassá vedlett strázsamester szerepében szinesítette jóízűen a játékot. A többiek: Szabadkai Miklós, Horváth János, Kornai Sándor, Bereng Béla, Körmeny Lajos, Horváth László, Tompa László, Csengeri, Hegyesi Ica, Bayer Kató, minden dicséretet megérdemelnek. Kár hogy a megszokott telt ház ezuttal elmaradt. Ennek nem szabadna lennie! Hogy képzelik önök? Rothschildok kassza nélkül. (sz. i.)

Ujdonságok:

valódi arannyal díszített blond és léckeretek! Nagy választék fénykép és festménykeretekben. Karácsonyi megrendeléseit most adja fel.

Rámagyár, Mintaszalón

v. Bartha Miklós u. 16.

Minden versenyen felülálló valódi homespun urj és női divatszöveteket készít és olcsó áron elad a

DOMBRIA

házsízővészet! Egyedüli elárusítóhely:

CLUJ-Kolozsvár, Str. Brătianu (volt Király u.) No. 51.

UJ KELET Legújabb hírek

A patriárcha pásztorlevele óvainti a páp- ságot a szélsőségek támogatásától

A kormánypaktum fejében feláldozta hitleristáit a Német Párt. Minisztertanács foglalkozott ismét a kilengésekkel

Bucuresti-Bukarest, dec. 1. (Az Uj Kelet tud.) A választási előkészületek eseményei közül érdekességében és jelentőségében kimagaslók az a megállapodás, amelyet a liberális kormány, illetőleg párt kötött a német párttal. Ezidén az a helyzet állott elő, hogy a németek, akik eddig külsőleg egységesen jelentek meg a választási porondon, minden egyes alkalommal a kormánnyal kötöttek számukra igen előnyös választási megállapodást. A hitlerizmus erdélyi elterjedése folytán azonban ezidén a szászok három részre szakadtak: egyik oldalon álltak a hitleristák, élükön a néptanács elnökévé megválasztott Jickelivel és Fabritiussal, a másikon a mérsékelték élükön dr. Hans Otto Rothnál és végül új német párt zászlaját kezdte bontogatni Brandsch Rudolf is. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várták, hogyan próbálja meg biztosítani magának a parlamenti képviseletet a centrifugális eréktől aláknázott németiség.

A német párt megegyezett a kormánnyal

A német párt dr. Hans Otto Roth és Muth Gáspár volt képviselőket bízta meg azzal, hogy a hagyományoknak megfelelően igyekezzenek választási megállapodást kötni a kormánnyal. A kormány az első pillanattól kezdve kijelentette, hogy sem kül-, sem belpolitikai megfontolásból nem áll módjában választási kartell kötni a német párttal mindaddig, amíg ez a hitlerizmus bélyegét viseli magán. Ennélfogva a megegyezés előfeltételül kötötte ki a kormány, hogy a szászok oszlássák fel a nagyszabeni néptanácsot s mindazokat a helyi tanácsokat, amelyekben a hitleristák többségben jutottak. Hasonlóképpen feltételként állította fel a kormány, hogy a kartell listán a németek egyetlen olyan politikust sem jelöljenek, aki hivatalosan is hitlerista elvek letéményeseként van elismerve. A két feltétel teljesítése érthető nehézségekkel találkozott a német párton belül, amelynek hitlerista frakciója élesen tiltakozott a feltételek elfogadása ellen. Ma azonban Hans Otto Roth közölte a kormánnyal, hogy a feltételeket elfogadja. Ezek után valószínű, hogy a mandátumok száma tekintetében is létrejön a megállapodás a kormány és a német párt vezetői között. Más kérdés, hogy a romániai németek tekintélyes számu hitlerista híve le adja-e ezek után szavazatát a kormánylistára.

Minisztertanács foglalkozott a rend fenntartásának kérdésével

Duca miniszterelnök, aki erős influenzája miatt öt napig volt kénytelen az ágyat őrizni, felgyógyult és résztvett ma délelőtt a minisztertanácson, amely mindezekelőtt is a rend fenntartásának kérdésével foglalkozott. A minisztertanács meghallgatta Inculetz belügyminiszter jelentését a legutóbbi zavargásokkal kapcsolatosan foganatosított rendintézkedésekről, melyeket helyeslőleg tudomásul vett. Utasították, hogy Anghelcsu közoktatásügyi miniszter intervenáljon az összes egyetem rektorainál az egyetemi taxák redukálása érdekében. Ily módon reméli a kormány, hogy az egyetemeken lé fognak csillapodni a kedélyek. Ezután Dinu Bratianu pénzügyminiszter jelentette be, hogy szombaton reggel Párizsba utazik és felveszi a kontaktust a vezető francia pénzügyi körökkel. Románia külföldi tartózkodásainak végleges rendezése tárgyában. Titulescu külügyminiszter hasonlóképpen bejelentette, hogy a közeli napokban Kassára utazik, ahol Benes cseh külügyminisztert informálni fogja balkánj körútjának eredményeiről. A két külügyminiszter meg fogja beszélni a kis antantnak a leszerelési problémákkal kapcsolatosan elfoglalandó magatartását is. A választási kampány egyébként nagy lendülettel folyik az egész országerületén. Tg. Jiuiban Iumian elnökléte alatt a

radikális parasztpárt tartotta meg a jelölésekkel foglalkozó vezetőségi ülését. Jásiban pedig a georgisták tartottak értekezletet, amelyen George Bratianu nagy exorzéban ismertette a legutóbbi politikai események történetét. A Credinta című lap szerint a vasgárda vezetősége utasította a propagandistákat, hogy különösképpen Durostor, Cetatea-Alba, Máramaros, Balti és Mehedinți megyékre koncentrálják erejüket és fejtsenek ki erőteljes propagandát miután ezekben a megyékben nagy ellenállás mutatkozik a vasgárda propagandájával szemben. A kisenevi vasgárdisták ma délelőtt, hatósági engedéllyel, gyászmisét tartottak a jasi és konstancai összetűzések során meghalt vasgárdisták emlékére.

A patriárcha pásztorlevele az anarchikus pártokhoz

Nagy feltűnést kelt politikai körökben az a pásztorlevél, amelyet Miron Christea patriárcha intézett az ortodox egyház összes papjaihoz. A patriárcha felhívja a papokat, hogy a lehetőség szerint ne

avatkozzanak bele a politikai harcokba. Mindenesetre azonban tartózkodjanak attól, hogy olyan politikai csoportok érdekében fejtsenek ki propagandát, amelyek nem a tiz parancsolat és az evangélium alapján állanak. Ellenkezőleg: figyelmeztessék híveiket is, hogy ne támogassák szavazataikkal az ilyen politikai csoportokat.

Nehézségek a nemzeti parasztpárti jelölések körül

Bucuresti-Bukarest, december 1. A bukaresti sajtó élénken foglalkozik a nemzeti parasztpárt ügyeivel, különösen az erdélyi jelölések körüli zavarokkal. Tilea után Hatieganu Emil jelölése körül vannak nézeteltérések, amelyek egyre komolyabbaknak látszanak. Vajda viszont hangsúlyozza, hogy ő az elnöki tanácsnak első ülésén indítványozta, ne vegyen részt a párt a választásokon s ezért nem is akar jelöltséget vállalni. A Vajda csoport valószínűleg szombaton értekezletet tart Bukarestben, amelyen véglegesen dönt az állásfoglalása felől.

December 12-én felosztják a Vasgárdát?

A giurgiui vasgárdisták revolverrel akarták kényszeríteni a bírót, hogy fogadja el jelölő listájukat

Bucuresti-Bukarest, december 1. A tegnapi giurgiui incidensről a következőket jelentik: 50 vasgárdista Christescu professzor vezetésével behatolt a törvényes épületébe és az egyik bírót revolverrel arra akarták kényszeríteni, fogadja el a vasgárdisták jelölő listáját. A bíró nem tett eleget ennek a kérésnek, mert nem ő a kinevezett választási elnök. A vasgárdisták erre a választási elnöknek nyújtották át ivjúket, ugyancsak erőszakos fellépéssel. Az elnök megállapította, hogy az ajánlók közül többen nem szerepelnek a választási lajstromban, de mégis átvette a jelölő listát.

Amikor a vasgárdisták elhagyták a törvényt épületét, csendőrök vették körül őket és közülük harmincötöt, köztük Christescu professzort is letartóztatták. Az éjszaka folyamán a helyőrségi fogházban tartották az ifjakat, akik között 15 kiskorú középiskolai tanuló is van. Ma délelőtt kihallgatták Christescut és két társát és elrendelték letartóztatásukat, mert revolverrel támadták a bírót.

A Calendarul szerint a kormány december 12-én, tehát a választási listák beosztásának utolsó napján felosztja a Vasgárdát és ezzel a vasgárda által benyújtott jelölőlisták semmissé válnának. Ez a hír megerősítést igényel.

Kétszázötven tagu diákküldöttség üdvözölte Badacsonyan Maniut december elsején

Gyaluban és Bánffihunyadon feltartóztatták a diákokat, akiket Maniu intervenciójára hagyott továbbutazni Inculetz belügyminiszter. Egy csendőrszázadot koncentráltak Szilágysomlyóra, a rend fenntartására

Szilágysomlyó, december 1. (Az Uj Kelet tud.) A szilágymegyei keresztény diákszervezet Erdélynek a régi királysággal való egyesülése tizenötödik évfordulóján avatta fel a Ioan Maniu kulturházat, melyet Maniu Gyula apjának emlékére emelt annak a háznak a helyén, ahol Maniu János született. Az ünnepségre az ország különböző centrumaiból egész sor diák érkezett. A küldöttségek érkezését reggelre várták, a hatóságok közbelépése miatt azonban a diákok csak megkevese érkeztek Szilágysomlyóra. Gyalunál és Bánffihunyadnál ugyanis a csendőrség felsőbb rendelkezésre való hivatkozással feltartóztatta a tiz autóbust, amely a 250 diákot Kolozsvárról Szilágysomlyóra vitte. A diákok vezetői telefonon felhívták Maniu Gyulát és intervencióját kérték a csendőrség beavatkozása ellen. Maniu

azonnal telefonon érintkezést keresett Inculetz belügyminiszterrel, akit szemrehányásokkal illetett, hogy az őt ünnepelni jövő diákokat feltartóztatták. A volt belügyminiszter a miniszterelnöknek intervenciójára azt válaszolta, hogy a szilágymegyei hatóságok információi szerint a diákok, akiknek nagy többsége vasgárdista, Zilahon négyülést hívott össze, amely után uccai demonstrációt és választási propagandát tervének. Eppen ezért a belügyminiszterium kiadta tilalmi rendelkezést, ezt azonban Maniu kérésére visszavonta és nem gördít akadályt a badacsonyi ünneplés elé.

A déli órákban érkezett meg a tiz, diákokkal teli autóbusz a badacsonyi kuriához. Kétszázötven diák félkör alakban felfeládozva várta Maniut, aki családjának néhány tagjával és Cioban János szilágymegyei diákszervezeti el

Az üde nők kedvelt pudere

nőkkel fogadta az érkezőket. Óriási éljenzés közepette egy diáklány virágcsokorral köszöntötte fel Maniut, amit Maniu megthatt szavakkal köszönt meg. A tömeg ezután a kulturházba vonult, ahol Cupeca somlyai vikarius misét celebrált.

Ezután a diákszervezetek diszgyűlése következett, amelyet Cioban nyitott meg és felkérte Maniut, mint a megyei szervezet diszelnökét, hogy foglalja el az elnöki széklet. Maniu óriási éljenzés közepette ment fel az elnöki emelvényre. Cioban elnök egymásután tizenegyet szónoknak adta meg a szót, akik valamennyien az egyesülésnél Maniunak a kivívott érdemeit méltatta. Popa Emil, a kolozsvári Petru Maior diákegyesület elnöke, átnyújtotta Maniunak Sima Ioan kolozsvári festőművész Maniu-portróját.

Végül Maniu emelkedett szólásra, aki azzal kezdte beszédét, hogy az egyesülést nem ő és kortársai teremtették meg, ők csak tetőt emeltek arra az épületre, amelyet Horia-Cloșca-Crisan és az utánuk következők kezdtek építeni. Megemlékezett Avram Iancuról és Simion Barntiuról, akik a román nemzet eszme felbresztésével indították meg Erdély felszabadításának küzdelmeit. Arról beszélt ezután Maniu, hogy a már kiöregedett generáció megteremtette az új hazát, a következő, ifjú generációnak meg kell tartania, meg kell védenie. A revíziós mozgalomról beszélt ezután és megemlékezett BethlenIstván londoni beszédéről.

Egy gróf, aki most Londonban előadásokat tart, nem meri Erdélynek Romániától való elszakítását követelni, mert fél, hogy ki fogják nevetni. Ezért olyan megoldásokat ajánl, amelyek nemcsak megoldhatatlanok, de a román nép számára el nem fogadhatók.

Az ifjuság jövőjéről, a tizenöt éves Nagyrománia megvédésére való buzdítás sal fejezte be beszédét Maniu. A késő délutáni órákban kétszázötven személyes bankettet adott a Maniu-család a vendégeknek. Szilágysomlyón egy teljes csendőrszázadot koncentráltak, mert a hatóságok tartották tőle, hogy a diákküldöttségek az éjszakai órákban rendezvéssékat és tüntetéssékat akarnak rendezni.

Sayers, Jelige: „Gyilkosság”. Egy hirdetőiroda titkái: vér, arany, kokain. A 28 lejes defektívroszatban. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség előzetes beküldésével vagy utánvétell.

FRATERNITAS Könyv és Lapkiadó nyomása Cluj-Kolozsvár, Strada Barad I. Pop (v. Brassai) 10. Telefon: 878

Taxa postală plătite în num. No. 224.713-923

da Baron L. Pop Telefon: 9-77. E Havonta 118, neg évre 600, egészév földre: Havonta félévre 6, egészév félévre 3. KELET az erd seldőség egyetlen keink utányomára rás megjelöléséve

Ero Má

Mi a teendő?

Olvassuk a Rom már nem lehet román középiskolákba sebségi. Látunk érdekes kat és azt is látjuk szünet után újra Nouának első dolga szedelmet. Azt a veszedelm sebségi szülő román gyermekét, hadd nyelvé. Nem is beszélve csak állami iskolák nio.

Feltűnő nekünk, Nouá találja ezt ves. Azért feltűnő, me panaszofta évekkel, niai kisebbségi nép mánul megtanulni.

Most már tanuic cío nemesak a nyelv történelmet az irod román, megtanulja Ugy, ahogyan ez mentben ügyész életben és napilapo eleget hallottunk — Most pedig a Rom cllene.

Nem lenne szíves ezek után azt is me legyen a teendő?

Hogy lehetne meg ifjuságot románul, iskolába járjon és elégtieni a sovínisz ják hogy mindenki nyelvé, de ugyanak sebségeket beeng lába?

Egy tollvonás

Hitlerék egyetlen testületét nyilvánító lista pártot, ami fél lenti, hogy a német szocialista pártot a egymásbaolvadtak.

Hitler tehát nem Népszövetség ad f hogy a Reichswehrb létszámát 300 ezer nem egyszerűen a nevezte ki közjogi jelelt é rohamcsapá sereggé való nyílván

Aki csak valamennyi a hitlerizmus lélekt sem hitte vagy híbe beszédei és közvetl nyuló pacifista töre

Minél inkább hang mok a pacifizmus h valobb volt, hogy H zőjét gondolja és fog

Hitler békebeszéde bet nem akart elönn

Szimfóniákat akor rek között, akik nül tak hogy ez a svüle elszánt politikáj kat kerek és nehézar ténylegesen a békét

A najvak mindene nak.

Megtanulhatják v sohasem válhat barát mutatkozik, ezt is cs a bárány szelid-éreg sathassa szét áldoz